HAFTALIK KÜLTÜR-FİZİK DERGİSİ 28 KASIM 1996 PERŞEMBE SAYI:30 FİYATI: 70.000.TL. (kdv dahil)

ÖKÜZ

öğretmenin vurulduğu yerde gül bitmez..

ÖĞRETMENİM, CANIM BENİM
CANIM BENİM, SENİ BEN PEK
ÇOK, PEK ÇOK SÜRERİM!!!

Son Bir Yılda, Sendikal Etkinliklerinden Dolayı İstek Dışı Görev Yerleri Değiştirilen, Sürgün Edilen Eğitim-Sen Üyesi Öğretmenlerin Listesi:

Adem Beyaz Hatay'dan Bolu'ya, **Ahmet Tekir** Hatay'dan İstanbul'a, **Cübeyir Tiker** Hatay'dan Yozgat'a, **Salih Aydın** Hatay'dan Çankırı'ya, **Şamil Işıkcevahir** Hatay'dan Tokat'a, **Kadir Bayraktar** Giresun'dan Samsun'a, **Hürriyet Akça** İzmir'den Manisa'ya, **Mehmet Gündüz** Diyarbakır'dan Zonguldak'a, **Şirin Alış** Diyarbakır'dan Bursa'ya, **Serdar Yalçın** Diyarbakır'dan Çanakkale'ye, **Recai Büyükaktaş** Diyarbakır'dan Yozgat'a, **Jehat Yalçın** Diyarbakır'dan Nevşehir'e, **Ahmet Özmen** Diyarbakır'dan Samsun'a, **Halim Kaçmaz** Diyarbakır'dan Çanakkale'ye, **Kutbettin Ayyıldız** Diyarbakır'dan Bolu'ya, **Sinan Çelik** Diyarbakır'dan Karaman'a, **Nuri Polat** Hatay'dan Afyon'a, **Abdülkadir Tekdemir** Diyarbakır'dan Denizli'ye, **Necla Mahmutoğlu** Diyarbakır'dan Afyon'a, **Hüseyin Elçi** Diyarbakır'dan Karabük'e, **Mustafa Asığ** Diyarbakır'dan Isparta'ya, **Zeynettin Babür Çınar** Diyarbakır'dan Kırıkkale'ye, **Abdulillah Bilir Çınar** Diyarbakır'a, **İlhan Yüksekol** Diyarbakır'dan Burdur'a, **Yüksel Adıbelli** Denizli'den Sivas'a Devamı 4. sayfada..

Akşamsefası

Bölücülere Dikkat

MİHRİ BELLİ

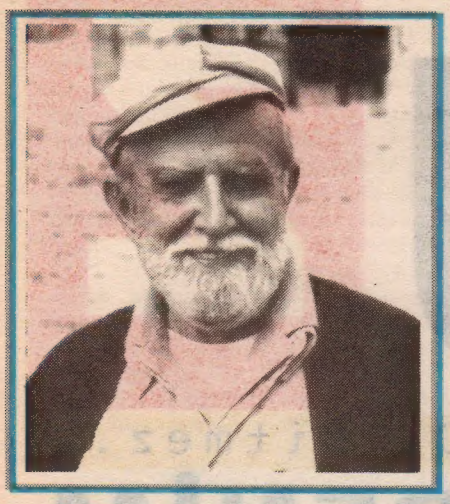

Hani şu meydanlara dökülen üniversiteli gençler var ya. Hani şu "Özerk, demokratik üniversite!", "Parasız eğitim!" diye slogan atanlar. Hani şu "Savaşa hayır!" diyenler. Hani şu polis köpeklerinin bacaklarını kaptığı, coplananlar, tekmelenenler. Hani saçlarından tutulup yerlerde sürüklenen üniversiteli kızlar, yüzü gözü kan içinde o genç insanlar. Hani şu Türkiye'nin geleceği olan gençlik, demokratik Türkiye için, temiz toplum için mücadelede ön safta yerlerini alanlar.

"Öküz"de okumuşsunuzdur; meğer onlar gözaltına alındıktan sonra, ülkenin toprağı ve milletiyle birlik ve bölünmezliğini hiçe sayan polisler tarafından ırkçı, bölgeci bir zihniyetle kategorilere ayrılıyormuş ve dayak dozajı gözetim altındakinin doğum yerine göre değişiyormuş. Doğu Anadolululara gıcık olan polisler varmış. Örneğin, "Ulan sen nereli-sin?" sorusuna "Malatyalı" dedin mi, yandın! Copun bini bir para. Ama Karadenizli ya da Çorumlu olup da polisle hemşeri çıktın mı da kayırılmıyor değilmişsin. "Ulan Karadenizliden komünist çıkar mı, Çorumludan PKK'li çıkar mı, bizden hep ülkücü çıkar" diye çullanıyorlarmış.

Bu durumda, öğrenciler taleplerine bir yenisini eklemek zorunda kalmışlar: "Demokratik Üniversite!, Parasız Eğitim!"e, "Savaşa hayır"a ilaveten, "Gözaltındayken doğum yerin neresi olursa olsun, eşit dayak!" talebi.

Polisin bu yaptığı bölücülük değil de nedir? Vatandaş doğum yerine göre kategorilere ayrılır ve ona göre muamele görürse ülkenin toprağı ve milleti ile birliği diye bir şey mi kalır ortada? Hem Karadeniz'i, Yozgat'ı sırf ülkücü faşist yetiştiren yerler olarak ilan edersek, bu ülkenin on milyonlarca demokratının o illere karşı tavrı nice olur?

Olacak şey değil ya, biz yine de farzedelim: Örneğin yarın Karadenizliler kalkıp da "Biz ülkücü mafya babalarının, korucu aşiret reislerinin, kontra görevlileriyle birlikte kurdukları çetelerin rahatça at oynatabildikleri bir özerk bölge yönetimi kuruyoruz" deseler, demokratik Türkiye'den, temiz toplumdan yana olanlar onlara "güle güle" demezler mi?

Hem Trabzonlu Mustafa Suphiler, Trabzonlu Kemal Pirler, o devrim martirleri ve daha nice helal süt emmiş Karadeniz uşağı ne der bu işe?

Evet, bölücüleri uzakta aramayalım. Güvenlik kuvvetlerini ülkücü faşist zihniyetle şartlandıranlardır hakiki bölücüler; üniversitelilerin "poliste eşit dayak" gibi bir istemle ortaya çıkmalarına sebep olanlardır. Yoksa özgür ve eşit halkların ortak vatanda gönüllü birliğinin özlemini duyanlar değil.

Haksızlık etmemek için polisin zaman zaman bir uygar ülke polisi gibi davrandığını da belirtmeden geçmeyelim. Bakın, Sivas katliamı davasının son duruşmasında sanıklar taşkınlıklar yapmışlar. Slogan atanlar, kendilerine engel olmaya çalışan polis memurlarını itip kakanlar olmuş. Ama polis bunlara son derece nazik, son derece uygarca davranmış. Çifte standardı yadırgayanlar, kınayanlar var. Böyleleri herhalde sağcısının da solcusunun da eşit olarak coplanmasını istiyorlar!!

Bence gerçekçi bir istem değil bu. Sivas katliamı sanıklarının gönüllü avukatı şu anda adalet bakanı sandalyasında oturuyor. Katliamın baş kışkırtıcısı olduğu söylenen kişi ise iktidarın büyük ortağının en "saygıdeğer" kişilerinden biri. Bu durumda nasıl eşit muamele bekleyebilirsin?

Hele bizden bir hukukçuyu adalet bakanlığı sandalyasına oturtacak güce ulaşalım, ondan sonra gör sen polis nasıl muma döner.

HIRSIZ-POLİS

Hırsız-polis romanlarının geniş revaç bulması 19. yüzyıldadır. Kapitalizmin gelişmesiyle eşzamanlıdır. Yani kapitalist sınıfın kendini ve başkalarını, yani özellikle işçileri öldürmelerinin hikayeleridir bunlar. Kurucusu Edgar Alan Poe'dur. Conan'ın, Dolle'nin, Agatha Christie'nin, Simmenon'un, Mike Hammer'in kitaplarıyla sürüp gitmiştir.

Ama Sheakespeare'e dikkat ederseniz bir dedektif tadını bulursunuz. Ama, hanedan üzre. Bizans entirikaları halt etmiş yanında. Abdülhamid Han dedektif romanlarına meraklıymış çok. Külliyetli bir kitaplığı varmış, çevirttirmiş boyuna bu dalga kitapları.

Ben de meraklıydım bu tür kitaplara, hırsız-polis romanlarına. Birden farkettim, elime almıyorum bu kitapları. Günlük gazeteleri okumak yetiyor!..

ne vaaar

● Doğu'da 3 bin okul kapalı bulunuyormuş!.

● Manisa'da 16 gencin işkence görmesi nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na yapılan başvuru kabul edildi ve 10 Ocak'a kadar savunma istendi!.

● David Cronenberg'in yeni filmi 'crash' Londra'da yasaklandı!. Filmde yalnızca kanlı araba kazaları izleyerek cinsel yönden uyarılabilen bir çiftin öyküsü anlatılıyormuş!.

● Fethullah Gülen'in her hafta baz gazetecilere verdiği yemeğe katılan Milliyet Gazetesi köşe yazarlarından Şahin Alpay'ın, "Hocam, inanınız Deniz Gezmiş yaşasaydı, şimdi o da bizim gibi düşünürdü. Bu masadaki sohbette o da aramızda olurdu" sözleri büyük tepki topladı!.

● Suçlu çocuklar artıyormuş!. En çok işlenen suç hırsızlık ve gaspmış!.

● Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Güllüce Köyü'nde Remziye Dinç (19) isimli genç kıza tecavüz ederek hamile bırakıp çocuk doğurmasına neden olan üç köy korucusunun ilk duruşması yapıldı!.

● Son on yıl içerisinde çeşitli savaşlarda hayatını kaybeden çocukların sayısı 2 milyonu aşmış!.

● Aşık Mahzuni hasta!.

● Refahyol hükümeti rakı'yı milli içki ilan etti ve koruma altına almak için yeni bir kanun tasarısı maddesi hazırladı!.

● Eski şarkılı Yeşilçam filmlerinde bayan yıldızların şarkılarını söyleyen Sevim Şengül hastaymış ve jübile istiyormuş!.

● Ayşenur Zarakolu ve Ertuğrul Kürkçü yargılandı!.

● Sait Faik 90 yaşında!.

● Ankara Tüyap kitap Fuarı, Tüyap yetkililerince fuar alanına ilişkin sorunlar çözülene kadar ertelendi!.

● Güneş'teki her 11 yılda meydana gelen patlamaların 2000 yılına denk düşeni çok şiddetli olacakmış, sadece insanları değil, bilgisayarları, enerji hatlarını, cep telefonlarını, petrol çıkarma aletlerini, uyduları ve yüksek teknoloji ürünlerini de etkileyecekmiş!.

● Etur Turizm ve Otelcilik Meslek lisesi öğrencileri Atatürk'ün sevdiği yemeklerin bir listesini hazırlamışlar!. İşte Atatürk'ün sevdiği yemekler: Çerkez tavuğu, etli meyhane pilavı, çiroz, kuzu tandır, cacık, kuru fasulye, kapuska, labadalı pilav, fava, humus, köy ekmeği ve boza!.

● Singapur'da yere izmarit atana tekme cezası uygulanıyormuş!.

● RP'li kültür bakanı İsmail Kahraman Ankara Atatürk Kültür Merkezi alanındaki Nâzım Hikmet heykelinin yanına sessiz sedasız Necip Fazıl Kısakürek'in heykelini diktirmiş!.

● Özel Fatih Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde bebeklerin kobay olarak kullanılıp araştırma yapılması tıp dünyasında olay yarattı!.

● Ünlü İngiliz haftalık ekonomi dergisi The Economist'ten uyarı: "1997 yılında Türkiye'de döviz krizi patlayabilir"

● Fatih 4'ncü Asliye Ceza Mahkemesi'nde hırsızlık suçundan 2-5 yıl arası hapis istemiyle yargılanan Adil Koçyiğit'in tahliye istemi reddedilince Koçyiğit'in tinerci arkadaşları olay çıkardı!.

● Yabancı dergiler Tansu Çiller için hakaret dolu cümlelerle yüklü yazılar kaleme alıyormuş!.

● Barış İçin Bir Milyon İmza Kampanyası ülkenin çeşitli yerlerinden katılımlarla iki milyon imzaya ulaştı!.

● Hindistan'da düzenlenen Dünya Güzellik Yarışması olaylara rağmen yapıldı!. Yunan güzeli birinci seçildi!.

● Almanya'da İsmail Beşikçi'ye Özgürlük kampanyası başlatıldı!. İsmail Beşikçi'ye burs verilmesi kararlaştırıldı!

● Cumartesi Anneleri'nin Galatasaray Lisesi önündeki eylemi 80. haftasına ulaştı!.

● Susurluk kazasının açığa çıkmasına sebep olan şoför Hasan Gökçe'nin özgür bırakılması için kampanya başlatan şoförler, "çetelerin açığa çıkması bizim kazalarımıza kalmışsa bütün arkadaşlarımızı kaza yapmaya çağırıyoruz" dediler!.

● Ankaralı sanatsever gençler, "Sanat Eylemi" adında dergi çıkarıyorlar!.

KİTAP..KİTAP..KİTAP..KİTAP..

* Boby Sands, Hücremde bir gün, Çev.: Şen Süer, Sosyalist Yayınları...

* Avner Levi, Türkiye Cumhuriyetinde Yahudiler, İletişim Yay..

* Cem Sancar, Vatan Yahut Ben, İmge..

* Halil İ. Yıldırım, çizgi öyküler..

* Tam Demokrat Mavralar, Atilla Sarp, Doruk Yayımcılık, 102 sayfa.

* Nietzsche Ağladığında, Irvin D. Yalom, Çev.: Aysun Babacan, Ayrıntı Yayınları, 342 sayfa..

* İyi Yürekli Yaşlı Adamla Güzel Kızın Öyküsü, Halo Svevol, Çev. Rekin Teksoy, 71 sayfa..

* Umrandan Uygarlığa, Cemil Meriç, İletişim Yayınları, 349 sayfa..

* İlk Romanım, Sevin Okyay, İyi Şeyler Yayıncılık, 111 sayfa..

* Ekonomiye Soldan Bakış, Panel Dizisi:8, Alan Yayıncılık, 112 sayfa..

* Teori ve Politika, Üç Aylık Kitap Dizisi, Sayı 4

ne yoook

ÖKÜZ 31'i BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'i BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'i BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'i BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'i

Aksüzefası

...Musa Kart

Küçük İSKENDER

TODİKANKA KOLİTOP

Senaryo için notlar

– kilise.

– kilise basamaklarına fırlatılmış, sapına lacivert bir kadife parçası sarılmış, kanlı bir bıçak. (elma şekeri de olabilir. Düş gücünü kullan!)

– isa. (çok yıpratıldı. ikinci sınıf bir peygamber teması işlenebilir.) (birlikte bir noel ağacı süsleyemediğimiz aklıma geldi birdenbire. hayır, ağlamayacağım.) (FİLMİN ADI NE? senaryo bitmeden adını koymak istemiyorum. İLGİNÇ! Neresi ilginç?! Daha baştan adını koymak, önyargılı davranmak gibi bir şey! ZATEN BU SENARYO MERAKI NEREDEN DOĞDU, NİYE, BİR BOK ANLAMADIM.. Hiç sormadın ki.. ŞİMDİ SORUYORUM.. Hani bana, dergiye garip bir zarf gelmişti geçen ay.. MEKTUP? Mektup değildi. Elyazısıyla yazılmış bir öykü postalanmıştı. Ee? 'Yağmuru Uyandırmamak' diye bir başlığı vardı. HATIRLAMIYORUM.. imzasızdı; ondan esinlendim denebilir. BEN YATIYORUM. Sen yat; ben başucuna mum yakarım.)

senaryo için notlar (Type O Negative, odayı dolaşıyor):

– Basketbol oynayan meryem. (sırt numarası sıfır.)

– Elma. (Uyudun. Bir cam tabutun bile yok. Eski arkadaşlarımız bizi aramıyorlar. aynı dünyayı paylaşmamızı yadırgadılar; kabullenmediler. Oysa aramızda suya, sabuna dokunur bir duygu yaşanmıyor. Biz yalnızca birlikte yaşlanmak hususunda görüş birliğine vardık. Şimdi, biraz ağlayabilirim.)

– Şık, beyaz, temiz oğlanlar. Kâküllerin ince hareketlerle düzeltilmesi. Dini nikâh. Tanrı huzurunda evlenen iki erkek.

– Solucan. (Bu, olmamalıydı. Parola karşılıksız kalacak ve nöbetçi âşık, tüfeğini kaldırıp, suskun duran sevgilisini vuracak.)

– Solucan. (Kahvaltı masasındaki çaylar soğuyacak. Biz, içerde ilk defa sevişeceğiz. Birbirimizi nasıl emzireceğimizi yazmam ve filme almam, pornografi sayılıyor.)

– Tepede bisikletli çocuk. Yanında paltolu, uzun atkılı eşi yürüyor. Balayı. Köy yolları. (O zarfı kim yolladı; hâlâ hayatta mı;) (ÖLÜM, ELİMİZİN ALTINDA.. Susar mısın sen!)

Seni sevdiğimi her dilde haykırabilecek miyim? Buna layık mıyız? Set ekibi hazır mı? Bulmacaları çözebilecekler mi? Bulmacalar çözülünce geriye kalacak mıyız? Hiç değilse, geriye artabilecek miyiz? Yanıtların sırası mı? Kâğıtları karıyorum. Filmin adını PLASTİK FARE KAPRİSİ koysam.. Fazla entelektüel. (Yazarken sessiz olmalıyım. Uyanmasın.)

Rolümü unuttum. Fırsat bu fırsat. Adım yoktu ve bu, hiç yoktan iyiydi!.

"PUSLU BİR İSTANBUL HİKAYESİ"

Güneyt Özdemir

İstanbul'un günlerini puslu yaşıyoruz. Boğazın suları gri bulutların altından akıyor. Gri bulutlar altında geriliyoruz... Bir cinayet romanı, bir casus filminin başrol oyuncularıyız. Tedirginiz, paltolarımızın yakasını havaya kaldırdık, İstanbul sokaklarında ürkek adımlarla dolaşıyoruz. Adımlarımız bir sıklaşıyor bir yavaşlıyor. Aniden duruyoruz. Boyun hizamızdan arkamıza "biri var mı?" diye bakıyoruz. İstanbul dışında kendimizi güvende hissediyor, İstanbul'daki evimizde kapılara çift kilit asıyoruz. Az eşyalı evlerimizde tüm ışıklar yanıyor, ne olur-ne olmaz diyerek karakolun numarası görünür bir yerde duruyor...

Onlarla ilk ben karşılaştım. Üstelik de bizim evin sokağında.. Saatler geceyarısını çoktan geçmişti. İşten dönüyordum. Birden yan apartmanın bahçesinde bir farklılık gözüme çarptı. Daha dikkatli bakınca bir adamın kıpırdamadan bana baktığını fark ettim. Gece karanlık ve soğuktu. Dedim ya, saatler geceyarısını çoktan aşmıştı. Ancak adam bahçede camın hemen önünde öylece duruyor ve sanki beni izliyordu. "Yok canım, nereden çıkartıyorum..." dedim. Eve girdim. Uyudum. Unuttum...

Aradan birkaç gün geçti. Bu sefer Beyoğlu'nda bir cafede karşılaştık. Ben, adı lazım değil, sizin de tanıdığınız bir dostla buluşacaktım. Kafeden içeri önce ben girdim, sonra adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostum geldi. Bir masaya her zamanki gibi oturup, her zaman konuştuğumuz konuların dışına çıkıp, güncel, esrarengiz ama malum ilişkileri konuşmaya başladık. Aslında sıradan konulardı konuştuklarımız. Faili meçhul cinayetler, adam kaçırmalar, trafik kazaları, falan-filan... Ama her zaman olmayan oldu. Yanımızda boşalan masaya gri takım elbiseli, kravatsız, düzgün traşlı genç bir "arkadaş" oturdu. Bir bira rica etti. Ve bizi dinlemeye başladı. Adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostumla ben bir anda gerildik. "Kim ola ki?" diye ufak ufak bir paranoyayı paylaşmaya başladık. Biraz konuştuk, doğal olarak sonra tedirginliğimiz bizi susturdu. Yanımızdaki masaya oturan "arkadaş" ya amatörce ya da bize göstermek istermişçesine kulak kabartıyordu. Bunu o kadar aleni yapıyordu ki durum bizim için de paranoya'nın birkaç adım ötesine geçmeye başladı. Hesabı istedik. Yan masada oturan "arkadaş" da istedi. Henüz birası bitmemiş, ancak yine de istemişti... Adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostum dik dik "arkadaşa" bakmaya başladı. Biz kalkmadan o kalktı. Bize döndü; "İyi akşamlar" deyip çıktı. Şaşkındık. Bu "arkadaş" gibilerle ilk kez karşılaşmıyorduk, ancak ilk kez bu kadar aleni bir şekilde "iyi akşamlaşıyorduk." Belki o sırada konuştuğumuz konular nedeniyle gerilmiş alelade bir rastlantıyı büyütüyorduk, belki de ilk kez böylesine açık, hatta küstahça izlenmenin şaşkınlığını yaşıyorduk. Adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostuma "Seni mi izliyorlar, beni mi" diye sordum. "Kimbilir?" gibi kaşlarını havaya kaldırdı. "Bir kahve daha içelim" dedim. Adı lazım değil, sizin de tanıdığınız dostum "benim işim var, keyfim yok" dedi. Ayrıldı gitti. Oysa daha yeni buluşmuştuk. Ben uzun uzun konuşuruz diye düşünürken bir anda yoğun bir paranoya ile Beyoğlu'nu kesen bir ara sokakta yapayalnız kaldım. İlk kez böylesine bir duyguyla başbaşaydım. Tedirgin adımlarla Beyoğlu'na çıktım ve seri adımlarla Sıraselviler'e yöneldim.

Adımlarım hızlanıyor, arada bir aniden durup arkama bakıyordum. "Nereye?" bilmiyordum. Yüz hafızam hiç yoktur. Birkaç dakika önce yanımızda oturan "arkadaş"ın yalnızca üzerindeki gri kumaş takım elbiseyi hatırlıyordum, o kadar... arkama her baktığımda, tedirgin gözlerim o gri elbiseyi arıyor, bulamıyor ve adımlarımı daha da hızlandırıyordum. Birazdan Sıraselviler'de bir barın içindeki dostlarımın yanına ulaştım. İçeri girip yolu gören bir masaya oturdum. Dostlarıma sanki bir macera filminin kahramanı gibi başıma gelen garip olayı anlatıp, tam "Herhalde paranoyak oldum, kafayı yiyorum" diye dalga geçmeye başlamıştım, barın penceresinden yolun karşı tarafında yürüyen o gri elbiseyi gördüm. Barın içine bakarak geçti. "İzleniyordum!" Üstelik de adımlarımı o kadar sıklaştırmış olmama, arkamı sık sık kontrol etmiş olmama rağmen izleniyordum. "Arkadaşlar" hiç de amatör değil, aksine profesyoneldiler. Daha sonra barın önünde başka "arkadaşlar" tur atmaya başladı. Benim gibi bardaki dostlarım da korkmuş, ürkmüş, şaşırmışlardı... Dostlarım "karakola gidelim" dedi. Düşünmeden, "olur" dedim. Kapının önüne çıktık ve "iki arkadaş"la göz göze geldik. Dayanamadım:

"Merhaba, takip ediliyoruz galiba, emniyette miyiz bari?" dedim. Dostlarım şaşırmıştı, ancak barın kapısının hemen yanıbaşına dayanan "arkadaşlar" daha da şaşkındı. Herhalde ilk kez birileri "arkadaşlara" bu kadar aleni "emniyette miyiz" diye soruyordu. Yoldan herhangi birisine sorduğunuzda kızması gereken bu soru karşısında "arkadaşlar" gayet sakin, "yooo, biz işten çıktık takılacak yer arıyoruz" dediler. Bir an inanır gibi olduk, yürüdük. Birazdan dayanamadım, köşede duran trafik polisini çevirip, "Gasteciyiz, takip mi ediliyoruz, paranoya mı bi kontrol etsek" dedim. Anlayışla karşıladı. Bizim arkamızdan gelmeye başlamış "arkadaşları" durdurdu, kimlik sordu. Bizim uzak kalmamızdan istifade duyamadığımız konuşmaların sonrasında "arkadaşları" bıraktı...

Aradan 2 gün geçti, büroya geldim. Kapının önünde yine gri elbiseleriyle "iki arkadaş" öyle dik dik büroya girene çıkana bakıyor. Doğal olarak ben de nasibimi aldım. İçeri girdim, "çocuklar, kim bunlar?" dedim.

"Abi, az önce yan duvarın dibini kazıyorlardı. Bize de garip garip sorular sordular" dediler.

"Ne tür sorular?" dedim.

"Diyarbakır'da şunun mitingi var, gidecek misiniz; sizin büroda kaç kişi çalışıyor; nasıl çalışıyor; şudur-budur?.."

"Sonra?.." dedim.

"Sonra üstlerine takım elbiselerini giyip yolun ortasına geçtiler, dik dik bize bakmaya başladılar" dediler. Çocuklar benim birkaç gün önce yaşadığım tedirginliği yeni yaşıyordu. Ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Biraz önce bizim duvarın dibini kazan ameleler bir süre sonra takım elbiseleriyle büronun karşısına park ettikleri gri doğanlarına binip gittiler...

Sizin de tanıdığınız, adı lazım olmayan dostum herhalde işlerinin yoğunluğundan günlerce beni aramadı. Ancak bu arada yeni yeni samimi olmaya başladığımız bir arkadaşım sürekli beni aramaya başladı. Her telefonunda binbir dereden su indiriyor ve neyi araştırdığımızı, elimizde ne olduğunu soruyordu. Sorulara bir anlam veremiyor, ancak tüm saflığımla tüm sorularını da yanıtlıyordum. Fakat iş öyle bir noktaya geldi ki, "n'ooluyoruz yahu?" dedim.

Sahiden, "n'ooluyorduk!.." Ne biçim tesadüfler üst üste gelmeye başlamıştı böyle... Nereden geldiği bilinmeyen gri elbiseler etrafımızda çoğalmaya başlamıştı. Eski dostlar aramıyor, yeni arkadaşlar rahat bırakmıyordu. Üstüne üstlük aynı tarihlerde bir partinin lideri de bizi arayıp, "elinizde şu varmış, bu varmış" demez mi!..

"N'oooluyoruz yahu?!!.."

Nerede bizim sırtımızı dayadığımız, adı lazım değil, eski dostlar, nereden çıktı bu yeni arkadaşlar. Ya bu gri bulutlar, grup paranoyalar?.. Susurluk'ta bir trafik kazası oldu diye, İstanbul'da iklim mi değişti yani?..

ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31 İ

Akşamsefası

KAPAKTAN DEVAM

...Mehmet Kartal Bursa'dan Trabzon'a, **H.Hüseyin Öztan** Gemlik'ten Kayseri'ye, **Abdullah Çelik** Gemlik'ten Trabzon'a, **Ramazan Küpeli** İstanbul'dan Şırnak'a, **Tuncay Kazancı** Ardahan'dan Hakkari'ye, **Cüneyt Kazancı** Ardahan'dan Yozgat'a, **Ümit Özdemir** Siirt'ten Kütahya'ya, **Yosma Işıkcevahir** Hatay'dan Tokat'a, **Hasan Zorlucan** Rize'den Çankırı'ya, **İmdat Sönmez** Rize'den Konya'ya, **Haydar Baran** Kırşehir'den Erzurum'a, **Kısbez Aydın** Sakarya'dan Kayseri'ye, **Hasan Güven** Van'dan Çankırı'ya, **Sadrettin Akdaçı** Van'dan Bolu'ya, **Süleman S. Adsız** Van'dan Konya'ya, **Nurettin Durar** Van'dan Çankırı'ya, **Nurettin Çelik** Bozyazı'dan Tarsus'a, **Mustafa Yalçın** Bozyazı'dan Mut'a, **Alican Durmaz** Bozyazı'dan Tarsus'a, **Selami Boztepe** Ereğli'den Çeltik'e, **Mustafa Gökkaya** Ereğli'den Ahırlı'ya, **İdris Öztürk** Ereğli'den Doğanhisar'a, **Esra Karadaş** Ereğli'den Sınır'a, **Sabri Taşkın** Malatya Merkez'den Gülümuşağıköyü'ne, **Ali Altan** Malatya Merkez'den Kuluncak Köyü'ne, **Sevim Altan** Malatya Merkez'den Kuluncak Köyü'ne,**Burhan Konakçı** Malatya Merkez'den Gülümuşağı'na, **Ali Ekber Baytemur** Malatya Merkez'den Puluşağı Köyü'ne,**Mustafa Karahan** Malatya Merkez'den Pütürge'ye, **Orhan Sever** Malatya Merkez'den Uluköy'e, **Erdal Koç** Malatya Merkez'den Pütürge'ye,**Hüsne Bali** Malatya Merkez'den Darende'ye, **Hasan Bali** Malatya Merkez'den Darende'ye, **Sunay Türk** Malatya Merkez'den Doğanyolu'na,**İsmet Koral** Malatya Merkez'den Necatibey'e, **Hasan Kaya** Malatya Merkez'den Pütürge'ye, **Adnan Sözen** Malatya Merkez'den Darende'ye, **Ahmet Erkan** Keşan'dan İpsala'ya, **Nurbeyan Bakkal** Bayrampaşa'dan Eyüp'e, **Aliye Sinan** Bayrampaşa'dan G.osmanpaşa'ya,**Havva Parlak** Bayrampaşa'dan G.osmanpaşa'ya, **Süleyman Güney** Bayrampaşa'dan G.osmanpaşa'ya, **Aziz Karakaş** Bayrampaşa'dan Eyüp'e, **Ergün Koç** Ardahan'dan Posof'a, **Ayşe Çelebi** Siverek'ten Suruç'a, **Muzaffer Aksoy** Acıpayam'dan Bekilli'ye, **Ali Beşiracı** Acıpayam'dan Kale'ye, **Fatma Mercan** Bekilli'den Kale'ye,**Raşit Keskin** Acıpayam'dan Kale'ye, **Gurur Karaağaç** Ortaca'dan Fethiye'ye, **Feridun Öksüz** Muş'tan Varto'ya, **Refik İnce** Muş'tan Bulancık'a, **Hikmet Özdilek** Birecik'ten Sınır'a, **Funda Güvel** Birecik'ten Sınır'a, **Mevlut Özil** Yalvaç'tan Sütçüler'e, **Metin Gül** Avcılar'dan K.Çekmece'ye, **Zuhal Demirel** Bartın'dan Kurucaşile'ye, **Bedrettin Demirel** Bartın'dan Kurucaşile'ye, **Filiz Bülbül** Bartın'dan Arıt'a, **Nuri Tuna** Ereğli'den Karapınar'a, **Zeki Torun** Ereğli'den Cumhuriyet'e, **Memiş Albayrak** Ereğli'den Kutuören'e, **Mehmet Kaya** Adana'dan değişik okullara,**İbrahim Ortuk** Adana'dan değişik okullara, **Özgür Yağmur** Adana'dan değişik okullara, **Mehmet Erişen** Adana'dan değişik okullara,**Haydar Akpınar** Adana'dan değişik okullara, **Şemsettin Ölçün** Adana'dan değişik okullara, **Necip Canatan** Beytepe'den Mrk kampüse, **Cemil Demircan** Beytepe'den Mrk kampüse, **Hasan Yıldırım** Beytepe'den Gülveren'e, **Murat Sarıkaya** Ankara'dan Kazan'a, **Rağman Arayancan** ODTÜ'den Erdemli'ye, **Mustafa Senceroğlu** Beytepe'den Gülveren'e, **Ali Kılıç** Beytepe'den Keçiören'e

HACER YILDIRIM

Öğretmen Kıyımı

Ahmet Tekir 22 yılık öğretmen. 22 yıl çeşitli il ve ilçelerde öğretmenlik yaptı. Son altı yıldır da Hatay'ın Samandağı ilçesinde kendisi gibi öğretmen olan eşi ve iki çocuğuyla birlikte yaşıyordu. Ta ki İstanbul Gaziosmanpaşa'da bir ilkokula sürgün edilinceye kadar. Ahmet öğretmen iki aydır istanbul'da. Çocukları ve eşi Hatay'da. Eşi ile en son Ankara'da Eğitim-Sen'in mitinginde karşılaşmışlar. Milli Eğitim Bakanlığı'ndan kendisine yapılan yazılı bildirimde sürgün gerekçesi şöyle açıklanıyor:

"Haklarında idari inzibati kovuşturma geçirenlerin, görev yerlerinde çalışması sakıncalı görülenlerin isteğe bağlı olmaksızın görev yerleri değiştirilir." Ve Ahmet öğretmenin de bu gerekçeyle görev yeri değiştiriliyor. Ahmet öğretmene göre ise sürgüne gönderilme gerekçesi şöyle:

"Geçtiğimiz Mayıs ayında Hatay'da polis ve askerler evimize baskın yaptı. Aynı gece orada 11 öğretmenin, bir ebenin, altı gencin ve 18 köylünün evine de baskın yapıldı. Bize hiçbir şey sormadan evimde bulunan çeşitli kitapları ve dergileri alıp, tutanak tuttular. Evimden çıkan suç unsurlarını sayayım: Alpay Kabacalı'nın Bitmemiş İhtilal kitabı, Söz Dergisi'nin 63. sayısı, Yeniden dergisi, bir adet Demokrasi gezetesi ve çeşitli siyah-beyaz kartpostallar. Neden mi sürgün edildik?" diye devem ediyor Ahmet öğretmen:

"Eşber Yağmurdereli ve Yalçın Yusufoğlu'nun Hatay'da 'Ne olacak bu memleketin hali?' başlıklı paneline dinleyici olarak katıldığımız için, koruculuk sistemine karşı çıktığımız için, okullarda toplatılan karne, tebeşir paralarına, okulların ticarethaneye dörüştürülmesine karşı çıktığımız için."

Ahmet öğretmen şimdi Gaziosmanpaşa İlkokulu'nda öğretmenlik yapıyor. 27 milyon lira maaş alıyor, geçinemiyor. Ahmet öğretmene göre İstanbul'da insanların düşünmeye vakti yok. Hatay'da günlük gazete aldığını ama şimdi alamadığını, sinemanın 400 bin lira olduğunu duyunca sinemaya gitmekten vazgeçtiğini, maaşının yetmediğini borçla geçindiğini, söylüyor ve Hatay'ı özlüyor.

Öğretmenler Günü için **"12 eylül generallerinin kendilerini meşrulaştırmak için öğretmenlere bahşettikleri bir gün"** tanımını yapıyor. Ve ekliyor:

"Bu 24 Kasım'ın faturası ne biliyor musunuz? Türkiye genelinde 100 sürgün, 60 bin soruşturma, 18 milyar lira para cezası, 500 meslekten ihraç, 800 soruşturma! Böyle bir durumda öğretmenlerin sırtının sıvazlanmasına göz yumulamaz, diye düşünüyoruz. Öğretmenler gününün hiçbir anlamı yok."

Ahmet öğretmen sürgün tarihinin çok eskiye dayandığını belirterek şöyle diyor:

"Osmanlı'nın yönetme zihniyetiyle şu anda ülkeyi yönetenlerin zihniyetlerinin farklı olmadığı görülmüştür. Osmanlı Namık Kemal'i sürdü, T.C. de memurunu oraya buraya sürüyor. Türkiye'de öğretmenlerin mücadelesi, Türkiye Muallim Dernekleri Federasyonu, daha sonra TÖS ve TÖBDER olarak örgütlenmiştir. 1969 TÖS boykotundan sonra ise 1980'e kadar kıyılan, sürülen öğretmenlerin isim listesi Mümtaz Sosyal hocanın kaleminden iki ciltlik 'Devrimci Öğretmenin Kıyımı' adıyla bir eser olmuştur."

Ahmet öğretmen sürgünden sonra kendi kendine şöyle düşünmüş: **"Yıllardır pek valize ihtiyacımız yoktu. Bu olayla birlikte, birkaç valiz aldık, evimizi artık valizlerle taşımaya alışacağız."**

Geçen hafta Eğitim-Sen'in öğretmenlerin sürgününe karşı düzenlediği mitingte Ahmet öğretmenin dikkatini en çok şu sözlerin yazılı olduğu pankart çekmiş:

"Öğretmenim büyümek istemiyorum, büyürsem seni sürgün ederim, büyürsem cezalandırırım, mahkum ederim, büyürsem seni idam ederim"

BİR HARF ÖĞRETENİ 40 YIL SÜRGÜN EDERİM...

Ramazan Küpeli beş yıllık öğretmen. İstanbul'un Kartal ilçesinde oturuyor, 24 milyon 650 bin lira maaş alıyor. 15 milyon lira kira ödüyor. Evli, çocuksuz. Kitap alamıyor, ama vitrinlerde seyrediyor; gazete alamıyor, ama okuma ihtiyacını Eğitim-Sen'de karşılıyor. Sinemaya gidemiyor, ama Eğitim-Sen'in Kültür Komisyonu'nda sinemayı tartışıyor, yine orada bazı filmleri videoda izleme olanağı buluyor. Çocuğu olsun istiyor ama 'başına her an bir şey gelebilir' korkusuyla çocuk yapamıyor. Gazi Mahallesi'ndeki ölümleri protesto etmek için yakasına taktığı "Barış ve demokrasiye evet, katliamlara hayır" kokartı yüzünden maaşının sekizde biri kesiliyor. Ramazan öğretmen, iki yıllık zorunlu hizmetini Muş'ta tamamlıyor ama –devlet bunu yeterli görmemiş olacak ki– şimdi İstanbul'dan Şırnak Beytüşebâb'daki Atatürk İlkokulu'na sürgün ediliyor. Ramazan öğretmenle 24 Kasım "Öğretmenler Günü"nde Kartal Eğitim-Sen'de sohbet ediyoruz.

"Ben iki yıl Muş'ta zorunlu hizmetimi tamamladım. Sonra kendi isteğimle İstanbul'a tayinimi istedim. Burada öğretmenlik yapmaya başladım. Şimdi de, benim isteğim dışında, Şırnak Beytüşşebab Atatürk ilkokulu'na atamam çıktı; yani sürgün edildim. Bu atamamın ilginç olan bazı taraflan var. Bir istem dışı olması, iki zorunlu hizmet bölgesine gönderilmem. Ben zorunlu hizmetimi tamamladım. Üçüncüsü, benim eşim de öğretmen. Anayasada da, insan haklannın temel ilkelerinde de, ailenin bölünmezliği vardır. Yani bu koşullarda benim ailem bölünmüş oluyor. Bunu da hesaba katarsanız bu sürgünün hiçbir yasal dayanağı yok. Bunu bazılan ceza olarak düşünürler ama sürgün diye bir ceza bizim yasalarımızda, yönetmeliklerimizde yok. İstediğimizi, istediğimiz yere göndeririz mantığı. Sürgünün hukuksal bir tanımı yok. Eğitim bakımından bir mantığı yok. Ben İstanbul'da kötü bir öğretmensem Şırnak'tada kötü bir öğretmenim demektir. İstanbul'dan Şırnak'a kadar giden yolda iyi eğitimi mi öğreneceğim?"

"Yani, devlet beni 'Şırnak'a şöyle bir öğretmen gelecek, aman dikkat edin!' **anlayışıyla gönderiyor. Peki gittiğim yer neresi? Şırnak, Beytüşşebab. Buranın tipik bir özelliği daha var. Burada daha önce üç korucu gözaltına alınmıştı, diğer korucular kaymakamlığı basıp arkadaşlarını gözaltından çıkardılar. Yani hukukun bu kadar işlediği bir yer. Yine dikkatimi çeken bir şey daha, Hakkari Yüksekova bölgesi Türkiye'deki çetelerin en yoğun olduğu, cirit attığı yer. Çeteler neye karşı? Hukuka, demokrasiye, eğitime karşı. Eğitime, hukuka, demokrasiye, karşı olan güçlerin bu kadar yoğun olduğu yerde ben eğitime, demokrasiye, barışa, sahip çıkarak gittiğimde, hangi güç beni koruyacak? Uludere'de dört arkadaşımız öldürüldü. Devlet cangüvenliğini sağlayabiliyor mu? Oralarda panzerlerle uyuşturucuların satıldığını biliyoruz. Ben gidersem, yalnızca şunu yapmış olacağım:** 'Ben geliyorum, beni öldürebilirsiniz!' **Hayır, gitmeyeceğim. Biz demokrasi mücadelesinin içinde olduğumuzdan dolayı, hep başımıza bir şeyler gelecek kaygısıyla, bilerek, isteyerek çocuk yapmıyoruz. Devlet bize çocuk yapma güvencesi vermediği için yapmıyoruz. Ben de eşim de çalışıyoruz. Bizim okullarımızda kreş yok, bizim okullarımızda, yemek servisimiz yok. 24 milyon 650 bin lira maaş alıyorum, evimizin kirası 15 milyon. Kirası 15 milyon lira olan bir evde yaşamak zorundayım. Bunun gerekçesi var. Biz, Kartal'da oturuyoruz, ben Pendik'te öğretmenim, eşim Cihangir'de öğretmenlik yapıyor. Günde en az iki ya da üç araç, değiştirmek zorunda olduğumuz için buna üçüncü ve dördüncüyü ekleyemeyiz; eklersek, ekonomik olarak çökeriz. O yüzden, trene ya da münibüs yollarına yakın evlerde oturmak zorundayız. 24 milyon maaş alırsanız, üçte ikisini doğrudan doğruya kiraya aktarmak zorundasınız. Bunun dışında elektiriği, suyu. Türk-İş'in açıklamalarına göre dört kişilik bir ailenin sadece mutfak masrafı 24 milyon lira dolaylarında. Yani geçinemiyoruz. Aç mısınız? diye sorarsanız. Aç değiliz. Ama, bir tarafıyla açız. Ben kitap okumak zorundayım, öğretmenim. Özellikle rehber öğretmenin yaşantınızı düşünürseniz daha fazla kitap okumak zorunda. Biz sinemanın, tiyatronun anlamlarını unutmak zorundayız. Unutmamışsak bunu Eğitim-Sen'in Kültür Komisyonu'na borçluyuz. Sinema nasıl olmalı, topluma nasıl hizmet etmeli konularını tartışıyoruz. Bazen sendikada videoda film izliyoruz. Yoksa Beyoğlu'na gidip, tam gününü sinemaya ayırıp, ondan sonra dışarda yemek yemek, sonra da 24 milyon maaşla geçinmek olası mı ?"**

"Ben kendim her gün gazete alamıyorum. Sürekli aldığım tek dergi gülmeyi sevdiğim ve yaşama sevincimi kaybetmemek için yalnıza haftalık LeMan dergisi alırım. Gazetelerde bazen çok güzel toplumsal araştırma yazıları çıkıyor, o zaman, açlığım pahasına, çay içmemek pahasına, gazete alırım. Ama onun haricinde eve günlük gazete getirme şansım yok. Bu ihtiyacımı da Eğitim-Sen'de karşılıyorum. Bu yüzden de sendikama sahip çıkmak zorundayım."

"24 kasım bizim günümüz değil. 12 Eylül'de darbe yapılmış, 1402'li yüzlerce öğretmen açığa alınmış, öğretmenlerin reel gelirleri en alt düzeye çekilmiş. Bunu yapan anlayış tutmuş, bir tane öğretmenler günü ilan etmiş, bir şeyler dayatılmış. Dayatılan şeyler tutmaz. İnsanların kendilerinin seçmediği, kendilerinin kabullenmediği, hiçbir şey tarihte de kabul görmemiştir. 24 Kasım onlardan birisi, bizim seçimimiz değil. Heykel Atatürkçülüğü gibi, laikliğin temellerine dinamit koyacaksın, KİT'leri peşkeş çekeceksin, devrimcilik ilkesinden söz bile etmeyeceksin, Türk Dil Kurumu'nu kapatacaksın, Atatürk Başöğretmen ilan edildi diye o gün Öğretmenler Günü ilan edilsin diyeceksin. Onlar, Atatürkçü falan değil ki, onlar, Atatürk'ün rantını yiyenler."

Bir yıl içerisinde Ramazan öğretmen gibi 100 öğretmen sendikal etkinliklerinden dolayı, istek dışı başka illere, ilçelere, köylere sürgün edildiler; 500 öğretmenin kaderne ilerlemesi durduruldu; 100 öğretmen meslekten ihraç isteğiyle Yüksek Disiplin kurulu'na sevkedildi; 1000 öğretmen hakkında dava açıldı; 50 öğretmenin 2 ile 5 yıl arasında hapis cezası isteniyor; 3 stajyer öğretmen meslekten ihraç edildi.

Öğretmenler Cumhuriyeti sizden, fikri Çatlı, vicdanı Ağar, irfanı Çiller nesiller bekler. Sürüldünüz!..

Aksamcefasi

sen neymişsin be ahmet!..

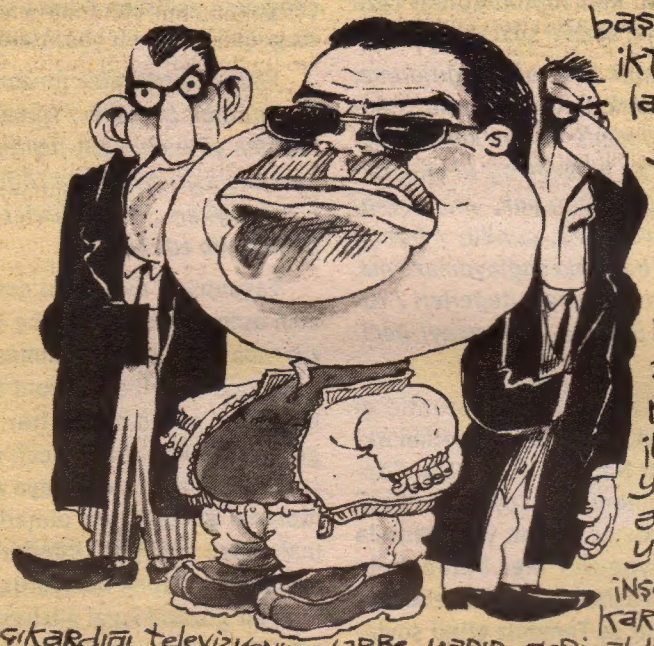

Bu 'devlet içinde devlet' alışkanlığı tansu abla'dan az evvel başlamıştı... turgut bey'in iktidarında çakıcılar, çatlılar, türlü-çeşit ihaleler yaşamımıza katıldı... uğur çakıcı'nın ölümüne semra hanım'ın, civangate'e ahmet ağbimin, ağaç dikme kampanyasına efe biraderin, jeguar davasına zeynep ablamın adı karışmıştı... kaçakçıların ithalat-ihracat işleriyle aklanması yine özal dönemine özgü... ahmet ağbim, banka batırıp yurtdışına kaçınca -dönmez inşallah- dedik ama, başa bela kardeşimiz, dönmekle kalmadı, elden çıkardığı televizyonu darbe yapıp geri-aldı... yalanım varsa tır çarpsın!

GECEDESTE

(Çıkmamış Bir Kitaptan Numarasız Sayfalar)

FERHAN ŞENSOY

SICAKTAN UYUNAMAYAN
SEKİZİNCİ GECE
SIKINTIDIR KEDİ GİBİ DOLANIYOR GÜVERTEDE
SABAH OLSA DA DEMİR ALSAK
ZATEN YOLUMUZ UZUN
KÖBİN BURNU DOLANILACAK
KARA DOĞAN BABA'NIN YATTIĞI BABA ADASI YANINDAN
KÖYCEĞİZ'E GİDİLECEK
PİRİ REİS DİYOR Kİ
"ORALARIN EN ÜNLÜ LİMANI KARAAĞAÇ LİMANIDIR"
FAKAT RENKLİ TÜRKÇE YENİ HARİTALARDA
KARAAĞAÇLİMANINA GİRİŞ YASAK
NATO ÜSSÜYMÜŞ EFENDİM
NATO BEYLER DE OKUMUŞ DEMEK PİRİ REİS'İ
GELİP YERLEŞMİŞLER EN BABA LİMANA
SABAHIN BEŞİ HAZİRANIN ONALTISI
KAPTANIMSI MEHMET BEY AYAKLANDI
MİÇO AYHAN UYANDI
MİÇO KİSVESİ ALTINDAKİ GİZLİ YOLCU İHSAN BİLE UYANDI
İPLER ÇÖZÜLDÜ DEMİR ALINDI
ÇIKTIK BATIK HAMAMDAN BİR ESİNTİ BAŞLADI
UYUMAYA YÜZ TUTTU GÖZ VE FAKAT DENİZ KABARDI
HOP OTURUP HOP KALKIYOR TEKNE SUYUN ÜSTÜNDE
ÖNDEN BİR YELKEN AÇTIK
ZIP ZIP ZIPLAMASIN DİYE TEKNENİN BURNU
KULAK GİDEREK ALIŞIR GÜNDEME EKLENEN YELKEN SESİNE.

SOSYOLOK ECEVİT

Biz Toplum Olarak, Masalların Büyülü Dünyasını Aydınlık Bir Geleceğe Dönüştürebilecek Miyiz, Yavrularımız İçin?

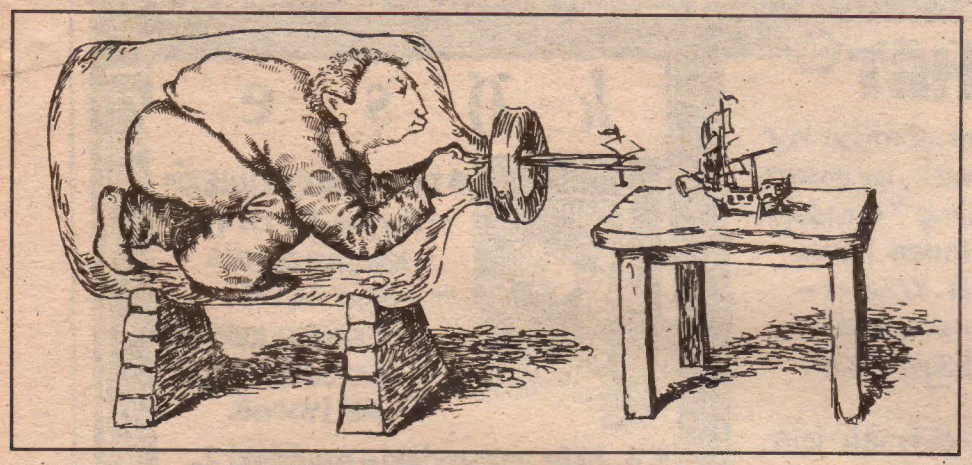

Yavrulamızın geleceği sözkonusu olduğunda, karamsar ifadeler kullanmaktan bilhassa kaçınırım. Fakat gördüğüm gerçekleri nakletmek durumundayım ve araştırmalarım beni bu konuda da karamsar olmaya itiyor. Ne acı... Bakınız, geçmişinden söz etmeyi seven bir insan değilim. Ancak masallar denince, ister istemez, çocukluğuma dönüveriyorum. Ne bisikletimin olmayışı, ne yeni kıyafetlerle karşılayamadığım bayram sabahları... Çocukluğumdan bugüne içimde kalan tek yoksunluk nedir, biliyor musunuz? Bana tek göz köy evinde destansı masallar anlatan bir nenem olmamıştı ya, ona yanarım. Hele bir dönem böyle neneler pek revaçtaydı ve ben hep bunun ezikliğini hissederdim. Gün oldu devran döndü, namuslu bürokrat dedeler ve emekli öğretmen büyükanneler kıymete bindi ki, o da benim bir başka yoksunluğum, bir başka ezikliğimdir. Değişimin önüne geçmek mümkün değil, bilahare eski İstanbul ruhunu özümsemiş, zarif, duyarlı dedeler ve büyükanneler pek tutulur, pek anlatılır hale geldiler. Acıdır ki, ben yine dinleyici olarak kaldım. Son dönemlerde de özgür ruhlu büyükanneler ile maceracı, afedersiniz biraz serseri dedeler çok gözde. Fakat bizim rahmetliler, nur içinde yatsınlar, bu hususiyetlere de sahip değillerdi maalesef. "Peki, sizin büyükleriniz nasıl insanlardı?" şeklinde bir soru yöneltenler çıkabilir. Bakınız, ben bu mecmuanın sayfalarını şahsi meselelerimle işgal etme hakkına sahip değilim, aile büyüklerimi ancak özel sohbetlerde anlatabilirim. Fakat şu kadarını itiraf etmek durumundayım ki, modaya uymak gibi bir dert taşımasam da, bu yaşa gelmişim, modaya uygun bir nene, modaya uygun bir dede nedir, bilememişim. Pek acı bir şey... Rahmetli babaannem, destansı bir üsluba sahip olmasa da, hiçbir dönemin modasına uymasa da, pek muhterem, pek sevecen bir insandı. Soğuk kış gecelerinde bizleri soba başına toplar, tatlı tatlı masal anlatırdı. Öyle güzel masallardı ki onlar. Keloğlan ve Padişahın Kızı, Prenses ve Oduncu, Leylek ve Kurbağa, Er ve Erbaş... Bilhassa bu Er ve Erbaş masalı fevkalade enteresan derslerle dolu, öğretici, güzel bir masaldı. Esasen bu masalı sizlere de nakletmek isterdim. Fakat, adından da anlaşılacağı gibi, konusu itibariyle nakledilmeye müsait bir masal değil. Sakıncalı bulunur, bir şey çıkar... Ne yalan söyleyeyim, bu yaştan sonra mahkeme kapılarında sürünmeyi kaldırabilecek halde görmüyorum kendimi. Gerçi benim bile "ağabey" şeklinde hitap ettiğim bazı kişiler o yaşlarında uğraşıyor bu işlerle ama... Neyse...

Laf nereden nereye geldi, yine sadedin uzağına düştük. Bakınız, şimdi size Şenyıldız Yayınevi / Eğitici Çocuk Masalları Dizisi'nin 9 numaralı kitabı olan "Cimriliğin Sonu"ndan kısa bir pasaj nakledeceğim. Beni eleştirenlerin kulakları çınlasın; ben hayal dünyamın ürünlerini değil gerçekleri yazıyorum. İşte gerçekler! Yalnız, Türkçe hatalarının benden kaynaklanmadığını öncelikle belirtmek isterim: "Ayı üzüntü ile size anlattığım çukur açılmış içinden altınlar alınmış, tilki de benim ağacın dibi kazılmış içinden gümüşler alınmış, fare de sobanın içindeki gümüş kesenin yerinde yeller esiyor. Ayı düşünmüş taşınmış kesinlikle dünkü konuşmamızı biri dinlemiş demiş. Fare etrafı aramaya başlamış, bir de ne görsün, masanın altında bir adam yatıyor. Ayı hemen adamın bacaklarından tutup dışarı çıkarmış ve cimri komşuyu yemişler. Açgözlü komşu açgözlülüğünün cezasını ödemiş. Cömert komşu da hayatı boyunca mutluluk içinde yaşamış."

Altınları ve gümüşleri asıl götüren, tahmin edileceği gibi, cömert komşu... Cömert komşu, ayı, fare ve tilkinin evindeki ekmekten az yediği için, hayvanlar evde bir yabancı olduğunu farketmiyor ve onların konuşmalarından altınların, gümüşlerin yerini öğrenen cömert komşu malı götürüyor. Yalnızca malı götürmüyor, bir de imajını düzeltiyor. Cimri komşu ise ekmeğin hepsini yediği için yakalanıyor, ayaklarından sürüklenerek dışarı çıkarılıyor ve ekmek yiyen adam hayvanlar tarafından mideye indirilince, adalet yerini bulmuş oluyor...

Bu nasıl adalet anlayışıdır, bu nasıl masal sonudur, cömert komşu nasıl bir masal kahramanıdır, bilemiyorum. Bildiğim şudur ki, bu dizinin diğer kitaplarını da alacaktım, ancak ürktüğüm için vazgeçtim. 26 numaralı kitap, "Dört Öküzle Aslan"... Dört öküzle bir aslan böyle bir masalcılık anlayışıyla birleştiğinde ortaya çıkacak tabloyu düşünmek bile istemiyorum. Ya da 34 numaralı kitap, "Zavallı Bakkal"... Masalcı kardeşimizin, zavallı bakkala tacizde bulunan kasap için, afedersiniz, "İşini almış ve ömür boyu mutlu bir hayat sürmüş" şeklinde bir masal sonu münasip görmeyeceğini kim garanti edebilir? Bu masallar, geleceğimizin garantisi yavrularımızı nasıl etkiler? Düşünmek lazım...

Neyse ki, yaşanan çirkinliklerden nasibini almamış fıkralarımız var.

Öğretmen, Türkçe dersinde masalların güzelliğinden, faydalarından söz ederken küçük Ercan ayağa fırlamış:

-Öğretmenim, masallar o kadar güzel ve faydalıysa, niçin babam geciktiği zaman annem hep "Bana masal anlatma!" diye bağırıyor?

Kimbilir, Ercan'ımızın babası adını tekrarlamak istemediğim bir yayınevinde çalışıyordu belki...

ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ

LE PEN'İN GÖZÜ

Sunay Akın

Yaşantısını evsizlerin sorununa çözüm bulmaya adayan Abbe Pierre, müzik topluluğunun ceza alması yönünde tüm gücünü kullanan Front National'ın başkanı Le Pen için Hitler Fransa'ya geldiğinde kendisine çiçek uzatan çocuk olduğu iddiasını ortaya atıyor!.. Bu iddianın gerçek olup olmadığını anlamak üzere ırkçı parti liderlerinin gözlerine değil, gözüne bakıyoruz. Çünkü Le Pen, bir gözünü işgal güçleriyle birlikte gönüllü olarak gittiği Cezayir'de kaybetmiştir.

Paris'te, ressam Onay Akbaş'ın atölyesinde kalırken kütüphanenin bir köşesinde "Rüya Yorumları Ansiklopedisi" adlı eski bir kitap buldum. "Gizli Kuvvetler Hazinesi"nin yazarına göre rüyada çoban köpeği sahibi olmak devletten gelecek faydaya işaretmiş. Sokak köpeği görmek ise alçak bir düşmana yorumlanmalıymış. Rüyalardaki köpeklerin özgürlüklerini boyunlarına tasma takarak engellemek isteyen yazar bir general görmenin de, "büyük ve şerefli" bir mevkiye ulaşılacağı anlamına geldiğini belirtiyor!.. Cemal Süreya, "Beni bir kediyle bir odaya koy, beş dakika dayanamam" derdi. Jean Cocteau'nun sözü Fransız halkının dilinde başka bir biçimde kulağımıza çalınır. "Köpekleri insanlardan çok severim. Çünkü aralarında polis yoktur."

Fransa, bir müzik topluluğuna verilen ceza ile çalkalanıyor. Söyledikleri bir şarkının sözlerinin "polise hakaret" anlamına geldiği gerekçesiyle NTM (Nick Ta mere) Müzik topluluğunun iki elemanı hakkında 3 ay ağır hapis cezası verildi. Kendisini dünyaya "Eşitlik, Özgürlük, Kardeşlik" sözcükleriyle tanıtan Fransa'da böylesi bir ceza en son 1832 yılında verilmişti. Türkçe karşılığı "Anneni Becer" olan NTM'yi mahkum eden Toulon Ağır Ceza Mahkemesi müzik topluluğunun konser vermesini 6 ay yasakladı. Rap topluluğunun ceza alan şarkısının sözleri şöyle:

Polis: Kimlik kontrolü, kağıtlarınız; / Alışman gereken klasik formül / Ancak, semtlerimizde aşırıya kaçırıyorlar yetkilerini / Ve bilmelisiniz ki elektrikleniyor hava / Saygı yok, yok acıma/ Pişman olacaksınız, çünkü; / Barışı, huzuru asla baskıyla sağlayamazsınız. / İç huzur, insana saygı değerleri / Yokoluveriyor üzerine üniformayı geçirince.

NTM'nin susturulmak istenildiği Toulon kentinde belediye yönetimi ırkçı parti Front National'ın (Ulusal Cephe) elinde bulunuyor. Topluluk "Police" adlı şarkısını Toulon yakınlarında bulunan Seyne-Sur-Mer beldesinde düzenlenen Faşizm karşıtı bir etkinlikte 1995 yılının 14 Temmuz günü söylemişti. Dava, ırkçı partiye yakınlığı ile tanınan bir polis sendikasının şikayeti üzerine açılmıştı! Susurluk'ta Mercedes marka bir otomobil aşırı hız yüzünden bir kamyonun altına giriyor. Kazada bir milletvekili yaralanırken, üst düzeyde bir emniyet görevlisi ve 7 devrimci öğrencinin katili olarak yıllardır aranan bir sanık ölüyor. Fransızların kendilerini üç sözcük ile tanıttıklarını yazmıştık. Susurluk'ta gözler önüne serilen gerçekten kendimize şunu biçiyoruz: "Devlet, Polis, Mafya"... Türkiye bir trafik kazasıyla soru işaretlerinin çengeline asılırken Fransa'da bir şarkıda geçen şu sözler yasaklanıyor:

Yüksek otoriteler tarafından korunan gerçek bir çete / İşlediği suçlara rağmen yine de silah taşıması serbest / Kendin aşırı sarhoş ve çoğunlukla geri zekalıyken / Nasıl devleti savunduğunu iddia edebilirsin?

Yaşantısını evsizlerin sorununa çözüm bulmaya adayan Abbe Pierre, müzik topluluğunun ceza alması yönünde tüm gücünü kullanan Front National'ın başkanı Le Pen için Hitler Fransa'ya geldiğinde kendisine çiçek uzatan çocuk olduğu iddiasını ortaya atıyor!.. Bu iddianın gerçek olup olmadığını anlamak üzere ırkçı parti liderlerinin gözlerine değil, gözüne bakıyoruz. Çünkü Le Pen, bir gözünü işgal güçleriyle birlikte gönüllü olarak gittiği Cezayir'de kaybetmiştir.

Paris'in Asniere semtinde bir köpek mezarlığı var. Burada, Fransa'da görev yapmış bir "Türk Polis Köpeği"nin de mezarı bulunmaktadır!.

k. SERHAT

İsadan 500-600 yıl önce yaşamış olan bir ozan olan **KSENOPHANES** in uzun şiirinde bir ara **ÖKÜZ** şöyle geçer;

...Elleri olsaydı öküzlerin, atların ve arslanların
Yahut resim ve iş yapabilselerdi elle insan gibi
Atlar atlara, **ök**üzler **öküzlere** benzeyen Tanrı tasvirleri çizerler ve vücutlar yaparlardı
Her biri kendinin şekli nasıl ise ona göre.....

ÖKÜZle ilgili **söz-deyim ;**

- Anadolu halk ağzında **öküz indirdi** denince öküz ineği döllüyemez anlamında kullanılır.
- 11.yy. ait bir deyim ise şöyledir- **"Kaynayan öküz = öğüz, ırmak = geçit siz olmaz."**
- **Öküz arabası gibi** – yavaş giden taşıtlar için kullanılır.

- Sümerlilerde öküze, sürdüğü harmanın tahılını yedirmek, işe yaram az bir adama benzetilmiş **"O aldatan bir adam harman yerinden kaçan bir öküz gibi"** –S.N. Kramer–
- **Öküz gibi** – anlayışsız, aptal –Öküz gibi biridir o, böyle incelikleri anlamaz–
- Erzurumda **öküz gütmek** için oha sesi kullanılır.

k ö ş e

- TV'de TÜRK FİLİMLERİ-
  - Perşembe 17.45. KAPTAN SWING
  - Cuma 14.15. MEKANSIZ KURTLAR
  17.15. SAVULUN BATTALGAZİ GELİYOOOR
- 6. öküz yazısındaki – asyadaki 2. yılı öküz olan 12 hayvanlı takvimin aztek versiyonunda da 2. yılın öküz olduğundan emin değilim - ayrıntılara sonra girerim belki
- İsmet Zeki Eyübağlu
- Kitap – Benjamin Konstant. ADOLF

- ŞİİİİİEEİİİR

Dili var hep korkar konuşmaz
Eli var korkmaz boş durmaz
Beyni var hinmi hin –
Yalaka dili var ama konuşamaz.
Beyni söyliyebilse çeşkeyüze
Yardım ister övgüler dizer göze
Elbet çıkar dalaverele düze
Beyni var hinmi hin.
Yalanlarını süze süze

6lı ÖKÜZ 31 'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31 'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31 'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31 'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31 'İ
Akşam Sefası

ARTİZLER KAHVESİ (30)

Mesut Kara

ENGİN AYÇA

Televizyon öncesi sadece salonlar vardı. Yeşilçam salonlarda yaşamıyor artık, belli farklılaşmalarla televizyonlarda sürmekte.

Bez Bebek (1987), Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu (1990) yeni dönem Türk sinemasının başarılı ve ödüllü iki filmi. Bez Bebek 1. Ankara Film Şenliği'nde en iyi 2. film ve en iyi senaryo, Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu da 28. Antalya Film Festivali'nde en iyi 3. film ödülünü aldı. Bu ödüllü iki filmin yönetmeni ve senaristi Engin Ayça sinemayla lise yıllarında ilgilenmeye başlar. Galatasaray Lisesi'nde okuyordur ve bu ilginin başladığı 1950'lerin sonunda, Türkiye'de sinema eğitiminin yapılacağı okullar yoktur henüz. Sonra, "Madem sinemayla ilgileneceğim, bunun eğitimini yapayım" der ve 1963 yılında Fransa'ya, Paris'e gider. Türkiye'de bilinen tek okul Paris'tedir. Fakat o okula giremez. Orada İtalya'daki sinema okullarının bilgisini alır ve Roma'ya giderek iki sinema okulunda öğrenim görür. İtalyanca da öğrenmiştir. 1968 yılında Türkiye'ye döner. Bir süre İstanbul Üniversitesi'nin Foto-Film Merkezi'nde çalışır. Bu arada İtalya'dan dönmeden önce Sinematek dergisi Yeni Sinema'ya haber yazıları gönderir. **"Yılmaz Güney'in Arkadaş filminde asistanlık yaptım. Sonra İstanbul Televizyonuna girdim. Orda 1986 yılına kadar belgesel ve kültür programları çektim. 73 yılında da Nezih Coş ve Atilla Dorsay'la birlikte Yedinci Sanat sinema dergisini çıkarttık. 75 yılına kadar sürdü dergi. Oraya sinema yazıları, eleştiriler, çeviriler yaptım. Ondan sonra sürekli olmasa da sinema yazarlığını sürdürdüm. Bu arada iki tane sinema kitabı çevirdim. Bunlardan biri sinema öğrenmek isteyenlere yararlı olacağını düşündüğüm, Ayzenştayn'ın Ders Notları, diğeri de yine sinema temel bilgisini oluşturacak bir çeşit sinema tarihi."**

İlk uzun metrajlı konulu filmi Bez Bebek'le yönetmenliğe başladığı ya da sinema yazarlığından yönetmenliğe geçti gibi tanımlamaları doğru bulmuyor Engin Ayça. **"Çünkü ben sinema okulundaki çalışmalarımdan başlayarak yönetmenlik yaptım. Dolayısıyla benim televizyonda çektiğim filmler de sinema. Orada da yönetmen olarak çalıştım. Yani ben hep yönetmendim. Yönetmenliğin yanı sıra sinema yazarlığı da yapıyordum."** Az film çekmesini ve projelerde seçiciliğini de **"Bu bir tercih değil, keşke her yıl film çeksem. Ben arada sırada hobi gibi film çeken insan olmak istemiyorum ki."** diye açıklıyor ve sürdürüyor: **"Tabii seçerek çalışıyorum. Her projenin altına girmek istemem. Birçok arkadaş reklam çekiyor. Onlar sinemacılığını reklam çekerek sürdürüyorlar. Bu da bir tercihtir. Reklam filminin siyasal-ideolojik boyutu benim için çok önemli. Kimisi için o kadar önemli olmayabilir. Benim için önemli olduğundan uzak kalmaya özen gösteriyorum."**

1965 yılında kurulan Sinematek derneğiyle, özellikle başını Halit Refiğ'in çektiği Ulusal Sinemacılar arasında oldukça ağır tartışmalar yaşanmıştı. Bu ayrışma ve tartışmalarla ilgili düşüncelerini soruyorum Engin Ayça'ya. **"Saflaşma reel bir durumdu. İki tarafın da haklı yanları vardı. Ortak noktalar da vardı. 1960'lar Türkiye için çok önemlidir. 27 Mayıs'ın getirdiği belli bir demokratikleşme, özgürleşme ve sol literatüre açılma dönemi vardı. Bu tartışma ve ayrışmalar bu gelişmeler sonucu yaşandı. Baktığımızda iki tarafın da ulusal olma isteği var. Sol 60'lardaki süreçle bağlantılı bir tam bağımsızlık, ulusal politika, ulusal kültür, ulusal sinema, bütün bunları savunuyordu. Ulusal Sinemacılar da belli bir ulusallığı savunuyorlardı. Ulusal Sinemacıların 60 başlarındaki filmlerine baktığımızda, Halit Refiğ'in, Metin Erksan'ın, Duygu Sağıroğlu'nun filmleri toplumsal içerikli filmlerdir. İtalyan yeni gerçekçiliğine yakın, toplumsal içerikli filmlerdir. Sokaktaki adamın hikayesinin anlatıldığı, Yeşilçam'ın daha kuralcı, kalıplı kişilerin anlatıldığı filmlerin ötesine geçen çabalar içinde olmuşlardır. Sinematek de aynı platformdaydı, bu tür çalışmaları destekliyordu. Örneğin Susuz Yaz'ı desteklemiş, sahip çıkmıştır. Ayrışma 60 başlarındaki ulusal, ilerici hareketin giderek netleşmesiyle, yol ayrımlarının belirginleşmesiyle başladı. Çünkü o ivme belli bir kesimi Marksizm çizgisine, sol çizgiye getirdi. Giderek Marksist Literatür içinde, ondan kaynaklanan bir sol içerik gelişti. Bu Sinematek'in temel aldığı bir çizgiydi. Bu sollaşmadan rahatsızlık duyduklarını düşünüyorum, Halit Refiğ'in, Metin Erksan'ın ve diğerlerinin. Dolayısıyla kendi gerçekçi ve ulusal olma tezlerini bir başka temele oturtmak zorundaydılar. Sol çelişkiyi sınıf çelişkisi üzerine koyuyordu. Sınıfsal çelişki artı gelişmiş ülkelerle geri kalmış, sömürge ülkeler çelişkisi vardı sol literatüre göre. Ulusal sinemacılar, 'Hayır o tür bir çelişki yok. Asıl çelişki kültür çelişkisi, doğu kültürü ile batı kültürü çelişkisi var' dediler. Kemal Tahir'den de onun kökünü bulmaya çalıştılar. Bu akımın teorisyenliğini ve militanlığını Halit Refiğ yapmıştır.**

Bugün Türk sinemasını temsil edenlerin hepsinin yetişdiği yer Sinematek'dir. Yarına gidecek sinemanın kökü de Sinematek'den gelmektedir. Ali Özgentürk, Erden Kıral, Yavuz Özkan, Yusuf Kurçenli, Ömer Kavur, ben Sinematek çevresinden gelme, o çevreye sempati duyan insanlardır. Öbür kanalın bugün genç temsilcileri yok."

Engin Ayça'ya göre bugün varolan sinema Yeşilçam'a muhalif bir sinemadır, şu anda Türk sinemasında Yeşilçam tarzı sinemayı reddeden, onun dışında farklı bir sinema yapmak isteyen bir kuşak vardır. **"Televizyon öncesi sadece salonlar vardı. Yeşilçam salonlarda yaşamıyor artık, belli farklılaşmalarla televizyonlarda sürmekte. Yeşilçam'ın salonlara egemen olduğu dönemde önünü kestiği, hayat şansı tanımadığı farklı sinema, Yeşilçam'ın salonlardaki krizi sonucunda varolabildi ve varlığını hâlâ orada sürdürüyor. O sinema bugün popülist sinemayı sürdürme savında olan televizyon kanallarında hayat bulamıyor. Yani bugün sinemanın sinema salonlarına bağlı kısmı, marjinal kesim olmaya başladı. Ama Amerikan tekelleri Yeşilçam'ın bıraktığı boşluğu doldurunca şimdi ikinci bir yaşam savaşıyla karşı karşıya bulunuyor."**

Yeşilçam birçok zorlukla, dışlanmayla, küçümsemeyle, olanaksızlıklarla mücadele ederek, el yordamıyla kendi kendine gitmeye çalışıyordu. Birçok destekten yoksun, içgüdüsel olarak varolmaya çalışan Türk sineması aydınlar tarafından da küçümsenmiş, gerekli ilgi ve desteği görememiştir yıllardır. **"Olayın sadece belli okumuş-yazmışların ya da aydınların Türk sinemasına karşı bir tavrı meselesi"** olmadığını düşünüyor Engin Ayça. Örneğin, Selçuklularda Acem'e, Osmanlı'da Acem'e ve Arap kültürüne öykünmeyle, Tanzimat ve Cumhuriyet sonrasında batılılaşma eğilimleriyle, kendi öz yapısını küçümseyip, dışlayıp başka bir şey olma eğilimiyle ilgili olduğunu söylüyor bu tavrın. **"Örneğin daha batı sempatizanı olanlar sinemaya, edebiyata, müziğe de biraz uzak, küçümseyici, alaycı kalabilmişlerdir. Çünkü batı sinemasının verdiği sanılan lezzeti Türk sinemasından alamayınca dışlayıp, o tarz filmler üretilmediği sürece uzak kaldılar. Sinematek'in de bu tür bir zaafı vardır. Bu tavırlar son yıllarda aşılma durumunda. Bir geriye dönüş yaşanıyor. Nostalji diyerek bir çeşit küçümsemeyle de olsa kendi kültürlerine yabancılaşmışlığın rahatsızlığını duyarak kendi geçmişiyle de bütünleşme sürecine girildi. Eski Yeşilçam filmlerini görmeden dışlıyordu insanlar. Şimdi televizyonda seyrede seyrede** 'fena değilmiş, insanın içini ısıtıyor' **gibi şeyler söyleniyor. Demek ki o Yeşilçam'ın doğru, çok bizden bir yanı varmış. Filmler belki bizim arzuladığımız estetik, sinemasal düzeyde değillerdi ama birçok bakımdan bize hitap eden özellikleri içinde taşıyorlardı. Yeşilçam'ı yapan insanlar da bizim insanlarımızdı ve bu işi severek yapan insanlardı. O kadar önyargılı dışlamak o sinemayı geliştirmedi. O zaman sinema yazarları yön gösterici eleştirilerle, tartışmalarla o sinemayı daha yetkin hale getirmek için çabalayabilirdi. İşte Türk sinema yazarlarının orada, görevinde bir ihmali olmuştur."**

şeyediler ve yorumları

Can Barslan

DOSTLARLA HEP BİRLİKTE PİKNİKTE

Öneri kimden gelmişti bilmiyorum ama tüm dostlar gibi, yüreğimin yabansı vuruşlarla atmaya başladığını hissederek dinlemiştim onu.. Çılgın bir düşünceydi... Ama karşı konulmaz bir çekiciliği vardı... Avuçlarımızı uzatıp nerdeyse yasak meyvaya dokunmak üzere olduğumuzu duyumsamıştık... Pikniğe gitme düşüncesi... Tüm dostlar toplanıp pikniğe gitme düşüncesi.. Bu öneri yabancı bir gezegenden kopup gelen cehennem sıcaklığındaki bir göktaşı gibi düşmüştü aramıza... Dostlar ve piknik ha!.. Ucuz bir alt kültür etkinliği olan piknik... Biz ve piknik... Nasıl örnek verebilirim bilmem... Fatih Altaylı ve Yavuz Gökmen'in Fenerbahçe Takımı'nın soyunma odasına girmesi gibi birşey... Ya da Arena ekibinin büyük bir habercilik olayı üzerine gizli kamerasız gitmesi gibi... Uzun süren tartışmalardan sonra bu tür bir kitsch girişimini ne adına yapabileceğimizi, durumu kendi açımızdan hangi sağlam mantığa oturtabileceğimizi ve bunun tüm sosyo etonomik, politik ve iç benlik adına irdelemesini yaptıktan sonra "asla ciddi birşey değil... İşin dalgası" sonucuna vararak pikniğe gitmeye karar verdik... Bu sırada Berkay adındaki dostun tuvalete çok sık gittiği gözümden kaçmadı ve gizli gizli burnunu karıştırdığından kuşkulandım... Karcan adlı dost da beni bakışlarıyla onayladı...

Ertesi sabah hava henüz karanlıkken, kiraladığımız minibüs geldi ve bizi buluştuğumuz yerden aldı... Dostların hiçbirisi konuşmuyordu... Minibüsün içinde neredeyse kahve telvesi kadar yoğun bir suçluluk duygusu ile dudak kenarlarında beyaz izler bırakan tuzlu ayrak kadar gerçek bir endişe çökmüştü... Pikniğe gidiyorduk... Bizi o sıra tek rahatlatan şey bir piknik için çok uygun bir zamanda olmamızdı... Kasımın sonundaydık ve hiç kimse tarafından görlümeyeceğimize hemen hemen emindik... Gene de Taygun adındaki dostun, suratına kırmızı bir burun, pala bıyık ve gözlüklerden oluşan aptal bir plastik maske takmasını yadırgadığımızı söyleyip çıkartmasını sağladık...

Piknik yerine ulaştığımızda hava aydınlanmıştı... Yapılacak ilk iş minibüs şöförünün suratına sprey sıkıp bayıltmaktı... Bu işi Sibel adındaki dost yaptı... Zaten sabahın köründe bir grup nalet insanı neden bu ıssız yere getirdiğine akıl erdiremeyen ve soğuktan yarı uyuşmuş durumda olan şoför bayılmakta hiç güçlük çıkartmadı... Sonra temkinli bir sinirlilik içinde çantalar açıldı... Yere battaniye ve kilimler yayıldı... Erkekler pijama ve atletlerini giyerlerken kızlar kuru köfteleri ve yalancı dolmaları çıkarttılar... Sonra bir top yuvarlandı... Gönülsüz bir neşe içinde yakan top ve istop oynandı... Bu arada olaya kendisini fazlasıyla kaptıran ve arsız bir keyifle uzun eşşek oynamayı teklif eden Tacettin adlı dost kınanıp yalandı... Futbolcuların bitse de gitsek havasında oynadıkları zevksiz bir futbol maçındaki gibi gerekli tüm etkinlikleri çabucak bitirip yemek yemek üzere kilimlerin üzerine oturuldu... Yemek ve... Rakı!.. Rakılar içilmeye başlandığında "Bokunun donduğundan" söz eden Taylan adındaki dosta bir köfte eksik verildi ve herkes yemek yerken bok dememesi gerektiği, Nahide adındaki dostun kusmasına neden olduğu hatırlatıldı... Zaten Nahide'nin kusmasından sonra yemeklere dokunulmadı ve rakıya ağırlık verildi... Kurulan cümlelerin içinde "J" harfi gitgide çoğaldı... Endişe ve gerginlik, dağılan bir sis gibi üzerimizden kalktı ve yerini meltemsi bir hafifliğe bıraktı... Kızlar ip atlarken, erkeklerse Tevfik adındaki iri yarı dostun önerini coşkuyla kabul ettiler ve uzun eşşek oynandı... Benim iki omurum kaydı...

ÖKÜZ 31 'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31 'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31 'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31 'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31 'İ

Akşamsefası

SAHİLDE

Altay Martı

Elim ayağım tir tir titriyordu. Yaşlı adamın ise hiçbir şey umurunda değildi. Kendisini kurtaranlara "radyom denizde kaldı" diye çıkışıyor, bir taraftan da eliyle ıslanmış saçlarını tarıyordu. Garson olduklarını sandığım gençler giysilerini giyinip gittiler. Yaşlı adam bir süre daha homurdandı. Sonra sesini kesti ve başını önüne eğip öylece yere bakmaya başladı. Yavaşça yanına gittim. Karaltımı farkedince başını kaldırdı ve gözlerini yüzüme dikerek hırıltılı bir sesle konuştu: "Islandım!"

Her an hırçınlaşabilecek gri bir havaya rağmen nasıl da masumdu o gün deniz! Oradaydım yine. Çağrılmamıştım, ama belki gelir diye bekliyordum. Göğsümün ortasında iri bir kaya vardı sanki, nefesim daralıyordu ve aklımdan hep çocukluğum geçiyordu, bir de kadın saçı. Bedenimdeki irili ufaklı yaraları sadece bunlar iyileştirebilirdi. Bir yerlerden çıkıp gelsinler ve yaralarıma değsinler istiyordum. Ufak taşlarla döşenmiş dar bir sokaktan ince bir çığlık, bir gülümseme, küçük ışıklı bakışlar, sıcak topraklarda bir çift ayak izi, sobaya tutulan soğuk-mosmor minik eller, keyifli bir oyun, yeni bir elbise, düş dünyası, özlem, özenti, dudak büzülmesi, hıçkırık, can yanması, kocaman sevinçler! Neredesiniz?

Bir yer yatağına çırılçıplak, sırtüstü uzanmalı ve gözlerimi kapamalıydım. Rengi farketmez bir kadın saçı usulca dokunmalıydı bedenime. Akılalmaz huzur duyardım, bundan eminim.

Oradaydım yine. Sahile bakan çay bahçesinin dört-beş garsonu haricinde kimseler yoktu etrafta. Ağır ağır bir vapur geçiyor, martılar çığlıksız uçuyordu. Bense hâlâ bekliyordum. Altüst olmaya yüz tutmuş sabrıma daha ne kadar söz geçirebilirdim ki?

Zaman çok nazlıydı. Düşlerimden yardım istedim. İsyanını toprağa gömmüş başkaldırıyı unutmuş, telaşı kutsamış, dinginliği ertelemiş, durağanlığı sorgulamaktan vazgeçmiş bir sürü insan üşüştü birden çevreme. Bir tatil günü olduğu için duyan gelmişti. Mükemmel bir organizasyondu, sponsorluğunu da ben yapıyordum; çünkü maliyeti sıfırdı. Çok kolay bir yarıştı aslında ve din, dil, cins, yaş ve ırk ayrımı olmaksızın herkese açıktı. Bir gong sesiyle başlattım yarışmayı. Düşler yarışacaktı. Herkes düşünü anlatacaktı ve jüri olan ben birinci, ikinci, üçüncüyü seçip, mansiyonlar, özel ödüller dağıtacaktım. Ama olmadı. Hiç kimse hiçbir şey anlatamadı. Büyük hevesle biraraya toplanan bunca insan üç-dört kelime sonrasında sustular. Kimsenin düşü yoktu, kimsenin düş kurmaya mecali yoktu, hayalkırıklığına uğradılar. Fakat bunu önemsemediler ve sessizce dağılmaya başladılar. Kendimi çok suçlu hissettim ve arkalarından şöyle bağırmak zorunda kaldım: "Üzülmeyin, dereceye giren olmadı ama hiç kimseye 'sonuncu' da diyemeyiz."

Hâlâ oradaydım. Zaman biraz silkelenmiş gibiydi ve iğne gibi ince damlalar düşmeye başladı yüzüme. Çok severim yağmuru. Kaçmadım, sakınmadım. Yavaşça yürümeye başladım. Caminin yanındaki dar sokaktan geçip çocuk parkının olduğu tarafa yöneldim. Deniz hâlâ çok masumdu. Beklediğim büyük ihtimalle gelmeyecekti, ama inatla ve umutla bekliyordum. Yağmur çok güzel yağıyordu.

Sonra aniden gördüm onu. Arkası bana dönük, sahilin hemen yanında denizi seyrediyordu. Başında eski bir kasket, üzerinde mavi bir yağmurluk vardı. Merak ettim ve usulca yanına doğru yürümeye başladım. Hizasına geldiğimde göz ucuyla baktım. Çukur gözler, iri bir burun, pörsümüş yanaklar, kırçıllaşmış ince bir sakal, her yanı kırışmış esmer bir yüz! Bir yaşlı adam! Anlamadığım şeyler mırıldanarak çok uzaklara bakıyordu. Geldiğimi görünce yavaşça dönüp sarsak adımlarla uzaklaşmaya başladı. Öylece kalakaldım orada. Adamcağızı rahatsız ettim herhalde diye düşünüp tam ben de dönmüşken karşıdan geldiğini gördüm. Yürümeye başlamıştım bir kere, duramazdım. Yolun tam ortasında yanından geçerken gözüm takıldı. Eskimiş, rengi kaçmış elbiselerinin üstünde çok yakışıksız ve komik duran yağmurluğunun bir köşesine ufak bir radyo gizlemiş, antenini de öne doğru uzatmıştı. Henüz birkaç adım atmıştım ki çıt diye açtı radyoyu. Parazitli bir ses bir pop müzik şarkısı söylüyordu. İkimiz de kendimizi kaptırdık. Şarkı eşliğinde bir aşağı bir yukarı volta atıp duruyorduk. Bir süre sonra yanımdan geçerken anlaşılmaz sözler söylemeye başladı. Bana küfür ediyormuş gibi geldi. Ama emin değildim, hem emin olsam bile şuncağız adamdan alınacak halim mi olacaktı?

Yağmur damlaları irileşmiş, hafif bir rüzgar çıkmış, deniz biraz dalgalanmaya başlamıştı. Yürüyerek bekliyordum, gelmiyordu. Düşkün yaşlı adam belki de küfür etmeyip şarkıya eşlik ediyordu. O an hayat yeterince ilginç gibiydi, düşlerime seslenmeye gerek yoktu.

Zamanı delik deşik ediyordum. İçimdeki sıkıntı ince bir duman gibi vücudumdan çıkıp havaya karışıyordu. Sonra birden bire yaşlı adamın denize atladığını gördüm. Hemen oraya doğru koştum. Kirli yeşil bir suda çırpınan bir adam! Bir batıp bir çıkıyordu. Paniğe kapıldım. Onu kurtaramazdım, çünkü yüzme bilmiyordum. Sürekli "ne yaptın, niye yaptın" diye bağırıyordum. O sırada birden üç-dört genç adam belirdi yanımda. Kaşla göz arasında pantolon ve gömleklerini çıkartıp suya atladılar. Ve birazdan yaşlı adamı denizden çıkardılar.

Elim ayağım tir tir titriyordu. Yaşlı adamın ise hiçbir şey umurunda değildi. Kendisini kurtaranlara "radyom denizde kaldı" diye çıkışıyor, bir taraftan da eliyle ıslanmış saçlarını tarıyordu. Garson olduklarını sandığım gençler giysilerini giyinip gittiler. Yaşlı adam bir süre daha homurdandı. Sonra sesini kesti ve başını önüne eğip öylece yere bakmaya başladı. Yavaşça yanına gittim. Karaltımı farkedince başını kaldırdı ve gözlerini yüzüme dikerek hırıltılı bir sesle konuştu: "Islandım!"

Hiçbir şey söylemeden öylece durdum. Donuk bakışlarımı görünce hemen ayağa kalktı ve iki yana sallana sallana yürüyüp gitti. Yine bir şeyler mırıldanıyordu ve bu kez emindim, anama avradıma küfür ediyordu.

Yağmur kesilir gibi olmuştu. Biraz daha dolaştım. Biraz daha bekledim. Hayır, kimse gelmedi. İçim sıkılarak ayrıldım oradan. Otobüsle eve doğru gelirken o yaşlı adam hâlâ aklımdaydı.

* * *

Çok ilginç bir gün yaşamıştım. Bunu yazmam gerekiyordu. Tam masama oturmuştum ki kapı çalındı. Münzevi bir hayatım vardı, pek kimse gelmezdi evime. Kim ola ki, diye meraklanıp gidip kapıyı açtım. Olacak şey değil! Gelen oydu. Sahildeki yaşlı adam! Şaşkınlıktan konuşamadım. Bir süre öylece kaldık. Ben, "Nereden buldu acaba evimi, yoksa takip mi etti beni?" diye düşünürken, düşkün adam parmağını yüzüme doğru uzatıp boğuk bir sesle sordu: "Beni niçin denize attın?" Hiçbir şey diyemedim. Gözlerini iyice kısıp konuşmaya devam etti: "Sırf ben biraz kaçkın, tükenmiş ve sıradışı olduğum için ve sırf sen ilginç bir yazı yazabilesin diye benim hayatımla oynamaya hakkın var mıydı?" Ağzımdan tek kelime çıkmıyordu. Ayaklarımdan yere çakılmış gibi hareketsiz bir şekilde duruyordum. Yaşlı adam bana acıyormuş gibi bakıyordu. Sonra başını iki yana sallayarak, "Yazık, çok yazık" dedi ve hızlı bir şekilde dönüp basamakları inmeye başladı.

Kapıda ne kadar durduğumu hatırlamıyorum. İçeriye girdiğimde kendi kendime şöyle söylendiğimi çok sonraları farkettim. "Ama, ben bir yazarım... Ben bir yazarım..."

tuncer erdem

yalnızca iş saatlerini zırt pırt

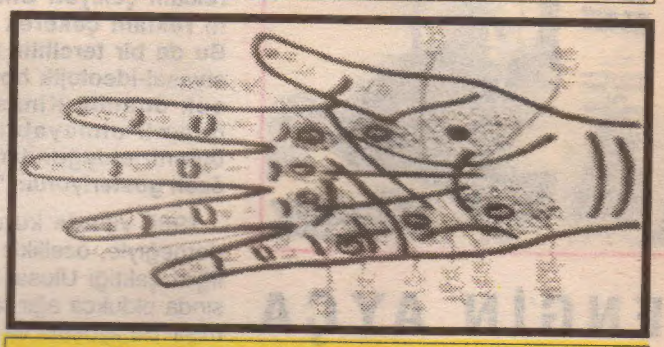

ileri-geri almalarından

anlamalıydık / oysa...

bu devlet bu hükümet ve

bu d'uyku sersemi millet

sevmek-sevişmek / düşmanı

şiir: metin üstündağ (zemheri)

HALİL TURHANLI

1975'te New York punk ikonu Patti Smith'in Horses albümü yayımlandığında İngiltere henüz punk'un sıfır yılındaydı. Sex Pistols'ın "God Save The Queen" single'ı ve Clash'ın ilk albümü ancak iki yıl sonra piyasaya çıkacaktı. Gerçekte, aradaki bu iki yıl, punk'ın Atlantik'in iki yakasında farklı temelleri ve açılımları olduğunun göstergesi.

İngiltere'de punk iki yıllık bir rötar yaptı. Fakat 1977'de bir volkan gibi patladığında lavları Ada'nın her köşesine yayıldı. Oysa Amerika'da erken doğum yapmasına karşın etki alanı büyük ölçüde New York ve Kaliforniya ile sınırlı kaldı. Black Flag (Siyah Bayrak) ve Dead Kennedys (Ölü Kennedy'ler) gibi dolaysız sol politika yapan ve hardcore'a açılan topluluklar punk meşalesinin Kaliforniya'daki taşıyıcılarıydılar.

New York punk'ı (bir sonraki evrede alacağı adıyla Yeni Dalga) doğrudan ve keskin bir politik tavır sergilemiyordu. Fakat, virtüoziteyi küçümseyen İngiliz punk'ının tam aksine, oldukça sofistike bir müzikal yapıya sahipti. Daha da önemlisi, Yeni Dalga'nın dinleyicileri genelde çalışan sınıf kökenli değildiler. Television ya da Patti Smith plâklarını satın alanlar, konserlerini izeleyenler arasında orta sınıf aydınları çoğunluktaydı.

Yeni Dalga, Ramones'un deri ceketlerini ve garaj müziğini, New York Dolls'un camp imaj ve glam rock'ını, Richard Hell'in yırtık giysilerini ve kancalı iğnelerini, Tom Verlaine'nin kibirini ve gitarının lirik tınılarını içeriyordu. Ne ki, bunların biraraya gelmesi Yeni Dalga'nın çağın ruhunu yakalayan ve yansıtan bir akım olmasına yetmiyordu. Patti Smith'de bedenleşmiş androjen bir punk ikonunun varlığı da gerekliydi.

Patti Smith'in ilk plağı 1974'de dostu kuraldışı fotoğrafçı Robert Mappelthorpe'un maddi desteğiyle yayımlanan "Hey Joe / Piss Factory" single'ı idi. Bunu bir yıl sonra prodüktörlüğünü John Cale'in yaptığı Horses (Atlar) izledi. İkinci albümünü gerçekleştirmesi uzun sürmedi; Radio Ethiopin 1976 yılında piyasaya çıktı. Başına o kaza gelmeseydi aynı hızla üçüncü albümünü hazırlayacaktı.

1977'de bir konser esnasında sahneden düşünce boynu kırıldı. Müzikten bir yıl uzaklaşmak zorunda kaldı. Easter (Paskalya Yortusu) albümüyle başarılı bir dönüş yaptı. Albümde yer alan ve Bruce Springsteen ile birlikte yazdığı "Because The Night" adlı parça hit listelerinde beşinci sıraya kadar yükseldi. Ne ki, bir yıl sonra yaymlanan ve prodüktörlüğünü Todd Roundgreen'iun üstlenmiş olduğu Wave (Dalga) albümü tam bir düşkınklığı yarattı. Bu düşkınklığının etkisi henüz geçmemişti ki, Patti Smith, bir dönemin en politik topluluklarından biri olan MC5'ın gitaristi Fred 'Sonic' Smith ile evlenerek Detroit'e yerleşti, müzikten koptu. 1988 yılında bir geri dönüş daha yaptı. Bu kez, Dream of Life (Hayatın Rüyası) başlıklı albümüyle. Dream of Life ilk çıktığında pek beğenilmemişti; ancak bugün dinlediğimizde hayli iyi bir albüm olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Horses'ın kapağındaki Robert Mappelthorpe'un imzasını taşıyan ve bize rock'ın unutulmaz ve ölümsüz imajlarından birini sunan o fotoğraf... Omuzlarından düşen beyaz, bol bir erkek gömleği giymiş, siyah ve gevşek bir boyunbağı takmış Patti Smith... Başını hafifçe geriye doğru atmış, kibirli bir duruşu var... Uzun, kemikli yüzü size Patti Smith hakında bilmek istediğiniz hemen herşeyi açıklıyor.

Ve bu fotoğraf geleceğin nice müzisyenini etkilemişti. Bunlar arasında R.E.M.'in vokalisti Mike Stipe da var: "Onu onbeş yaşımdayken mütalaa salonundaki sandalyenin altında bulduğum bir makale sayesinde keşfettim. Ona duyduğum saygıyı o zamandan bugüne hep korudum. Horses'ı çıktığı ilk gün satın aldım ve o gün hayatımda bir dönem kapandı, yeni bir dönem başladı." (R.E.M.'in yeni albümündeki "E-Bow Letter" adlı parçada Stipe ve Smith'in birlikte vokal yaptıklarını anımsatayım.)

Geçtiğimiz yaz, tam sekiz yıllık bir aradan sonra Patti Smith'in yeni bir albümü yayımlandı. Gone Again başlıklı bu çalışma sanatçının altıncı ve 1988 tarihli Dream of Life'dan bu yana ilk albümü. Aradan geçen sekiz yıllık sürede sanatçı sevdiği birkaç insanı ard arda yitirdi. Önce 1988 yılında dostu Robert Mappelthorpe AIDS'e yenik düştü. İki yıl önce de kocası Fred 'Sonıc' Smith bir kalp krizi sonucu öldü. Kocasının ölümünü birkaç ay sonra erkek kardeşi Todd'ınki izledi. Bu trajik kayıplar Gone Again'in yaratılışını kuşkusuz etkilemiş. Ancak yine de, albüme bir matem havasının egemen olduğu söylenemez. Tam aksine, Patti Smith yas tutarken bile hayatı kutlamayı ve umuda alkış tutmayı ihmal etmemiş.

Gone Again, Fred 'Sonıc' Smith'in önemli katkılarıyla gerçekleşecek bir Patti Smith solo albümü olarak tasarlanmış. Bazı şarkıları birlikte yazmış, bir kısım stüdyo kayıtlarını yine birlikte yapmışlar. Fakat, Fred 'Sonıc' Smith'in kalp krizi sonucu aniden ölümü onun albüme katkılarını yarıda kesmiş.

Gone Again'in prodüksiyonunu Malcolm Burns ve Patti Smith'in uzun yıllardan beri birlikte çalıştığı Lenny Kaye ortaklaşa gerçekleştirmişler. Kaye'in katkısı prodüksiyonla sınırlı değil; önceki Patti Smith albümlerinde olduğu gibi yine sanatçıya eşlik eden müzisyenler arasında yer alıyor. Yeni albümde özgün Patti Smith Group üyelerinden davulcu Jay Dce Daugherty de var. Ve elbette bazı konuk müzisyenler de... John Cale, Tom Verlaine, Jeff Buckley, viyolonselci Jane Scarpantoni, Patti Smith'in mandolin çalan kızkardeşi Kimberly...

"Summer Cannibals" (Yaz Yamyamları) adlı ve dinamik, hızlı tempolu parçalya açılan albüm Fred 'Sonıc' Smith'in anısına ithaf edilmiş "Farewell Reel" ile kapanıyor. Patti Smith, albümdeki "About A Boy" alı parçayı ise Kurt Cobain için yazmış. Fakat hiç kuşku yok, sanatçının yıldızı en fazla albüme adını veren parçada, "Gone Again" de parlıyor.

Yukarıda, Patti Smith'in önceki beş albümünün her birinin ilk basımlarda yer almamış birer "ikramiye parça" eklenmiş olarak yeniden yayımlandığını belirtmiştim. Radio Ethiopia albümüne "Chiklets" adıl parça ilave edilmiş. Bu parçanın girişinde Patti Smith kendisine eşlik eden arkadaşlarına nasıl çalmalarını istediğini söylüyor: "Gerçekten karanlık, seksi birşey, rutubetli bir mağara gibi birşey olsun."

Evet, bütün has müzisyenlerinkinin olduğu gibi, Patti Smith'in müziğinin de bir rengi var ve topluluk üyelerinden bu talebi onun müziğinin ne renk olduğunu açıklığa kavuşturuyor: Siyah. Yas tutanların, fakat aynı zamanda başkaldıranların da rengi. Doğurganlığın ve bereketin, kızgınlığın ve yıkımların, hem taşkınlığın hem de ağırbaşlılığın, öfkeli tanrıçaların, karanlığın kızkardeşlerinin ve elbette, gecenin, yalnızca "aşıklara ait olan gece'nin rengi. Bu renk sadece Gone Again'e değil, Patti Smith'in bütün albümlerine egemen. Dolayısıyla, onun müziğini "nocturnal rock" olarak niteleyebileceğimizi düşünüyorum.

Gone Again, hayat ve ölüm arasında boşluğu duygu yoğunluğuyla dolduruyor.

Rock'ın en özgün yaratıcılarından ve en kızgın seslerinden birinin sekiz yıllık bir aradan sonra muhteşem dönüşü.

ORKUN KİTABELERİ

Mesut Ceylan

Geçen gün arkadaşlar, Orkun, hadi gel Ortaköy'e gidelim, dediler.. Aslında hiç gidesim yoktu biliyo musun.. Olmaz-molmaz felan dedim ama, herifler acaip ısrar ediyolar.. Mecburen kabul ettim.. Kızlı-erkekli damladık Ortaköy'e. Hava da şahane hani.. Deniz tarafından harika rüzgar esiyo.. Oturduk caminin yanına, ooh mis.. Ben konuşalım, tartışalım istiyorum, fakat nerdee.. Bizim yavşaklar çektiler şarabı, başladılar gitar eşliğinde anırmaya.. Çok pis sinir oldum babacım.. Dedim ki, olmaz böyle dedim.. Memleket tarumar oluyo, dedim.. Yılmadım, asıldıkça asıldım.. Seksen kuşağın bilinçlenmesi şart, dedim.. Baksana babacım, toplum olarak şeytan üçgeninde yitip gidiyoruz.. Bu durumda gençliğe çok büyük görevler düşüyo.. Her şeyin bi mafyası var valla.. Geçenlerde gazetede üzüm mafyası hakkındaki MİT belgelerini okudum, götüm düştü.. Belgelere göre üzüm sektöründe bi yaş, bi de kuru üzüm mafyası varmış.. Tabi bunlar pastadan daha fazla pay kapabilmek için birbirleriyle kanlı bıçaklı durumdaymış.. Hatta bu iki mafya koluna rakip olarak "kara üzüm habbesi mafyası" diye bi oluşuma dair ipuçlarının da olduğundan sözediliyo.. Ben onu-bunu bilmem, İtalya'da olduğu gibi temiz eller operasyonu şart.. Tabi operasyonun başlaması için tepkimizi göstermemiz gerekiyo..Ben bunları anlatıyorum ama kulak asan kim.. Bizimkiler iyi kafayla hayvan gibi anırmakta ısrarlı.. Feci sinirlendim.. Lan, niye anlamak istemiyosunuz lan, dedim.. Gelin, temiz toplum istiyoruz diye imza kampanyası başlatalım, dedim.. İçinde bulunduğumuz karanlığı anca gençlerin başkaldırışı parçalar, etrafınıza bi bakın, dürüst adam, iyi adam kalmadı,dedim.. Gitar çalan uzun saçlı it, "Birkaç iyi adam var ya işte.. Herifler gayet hoş müzik yapıyorlar" demez mi.. Delirdim.. Gitarı aldım, tam o puştun dötüna sokuyodum, arkadaşlar araya girdi.. Görsen tir tir titriyorum.. Hemen kendimi boğaz turu yapan teknelerden birine attım.. Yaktım bi sigara babacım.. Rüzgar suratıma suratıma vuruyo.. Allah seni inandırsın, ağlamamak için kendimi zor tutuyorum.. Herkesin ortasında, "Niye ben atmışsekiz kuşağını yakalayamadım" diye bağırıp isyan edesim geliyo.. Ben kendi kuşağımdan tamamen ümidi kestim babacım.. Herifler aynen mal gibi.. Bu memleket nereye gidiyo diye düşünmezler ama "Çıtır kızlar nereye, nereye de giderler" diye düşünmekten beyinlerini helak ederler.. Seksen kuşağı tıs babacım, dum tısss..

ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ

Akşamsefası

İNTİHAR ÖTESİ BİREYSEL FATAL (ÖLÜMCÜL) ATTRACTION

Teoride ve Öküz'de Bahadır Boysal

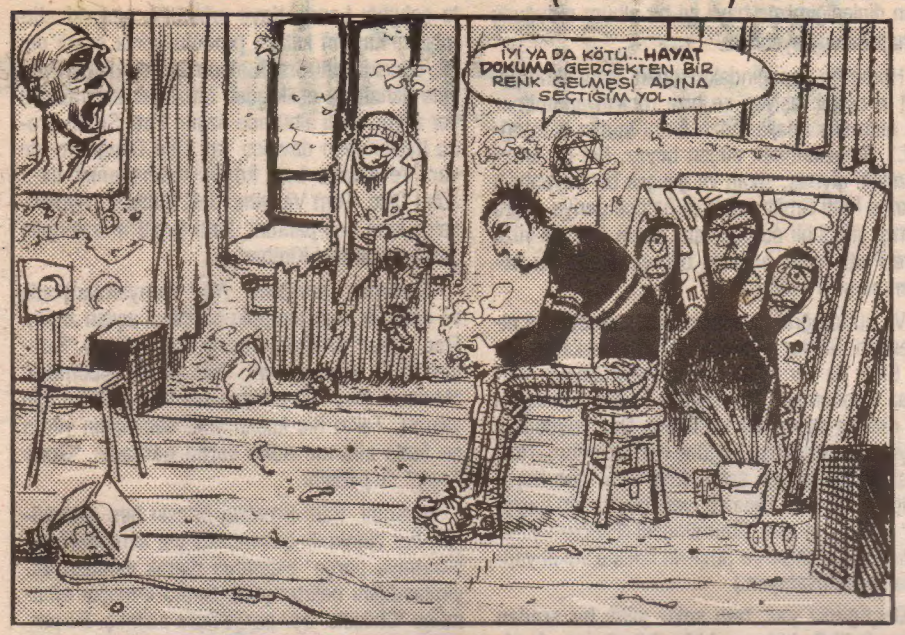

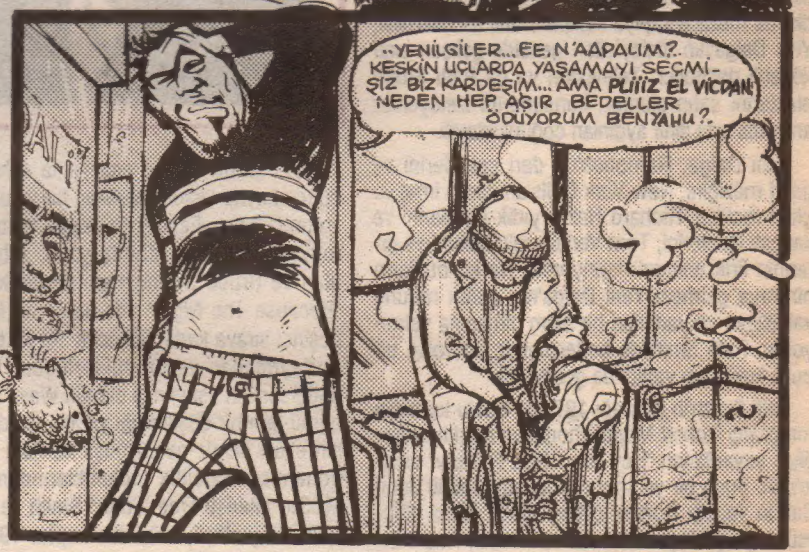

NEDEN BEN? WHY? BECAUSE, I'M READY! GERÇEĞİM BEN!.. ACI GERÇEK... HAYATIN BÖĞRÜME SAPLANAN EN ACI GERÇEK... ACININ BANA SUNDUĞU EN ZEVKLİ MUTLULUĞU TATMIŞIM BEN AMA, KOPAMAMIŞIM, ERİMİŞİM, BİTMİŞİM! HİÇ! BİR HİÇ UĞRUNA!!!

ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ

Akşamsefası

ŞEHİR AŞKİYASI

ABD Dersinde Öldürülmüş Çocuklara Vize

GÖÇMEN OLMAYAN VİZE BİLGİSİ /ÖNEMLİ – DİKKATLE OKUYUNUZ

34. ÖNEMLİ: TÜM BAŞVURANLAR HER MADDEYİ OKUYUP, İLGİLİ-KAREYİ İŞARETLEMELİDİR. (...)

– Birleşik Devletler'e ihracat kontrol ihlalleri, yıkıcı, terörist veya herhangi bir yasadışı amaçla mı gitmek istiyorsunuz.

❑ EVET ❑ HAYIR

– Alman Nazi Hükümeti'nin veya Alman Nazi Hükümeti'nin müttefiki veya işgal ettiği herhangi bir bölgenin hükümetinin dolaylı veya dolaysız kontrolü altında, herhangi bir kimseye, ırk, din, ulusal köken veya siyasi düşüncelerinden ötürü eza edilmesine emir, teşvik, yardım veya başka türlü katkıda bulunduğunuz mu veya hiç soykırıma katıldınız mı....

❑ EVET ❑ HAYIR

"Amerika" ve "ABD", kavram, imge ve gerçeklik olarak daima yürürlüktedir. İmajlar gerçeğinden büyük olduğundan, devletlerin, politikacıların kalbinde ABD'den daha büyük bir ABD vardır.

"ABD vize formu"ndaki sorulardan ikisini görünce imajı ve gerçeği , Amerika'yı yeniden keşfettim!.. Aklıma, Ece Ayhan'ın, "devlet dersinde öldürülmüş" tabiattan, özgürlükten tahtaya kalkacak çocukları geldi.

ABD, "hikmetinden sual olunmaz" bir rüyalar, özgürlükler ülkesidir!.. ABD, cici bici vazgeçilmez oyuncaktır, çizgi dışı muhalif filmlere karşı üretilmiş çizgi filmdir; Walt Disney'dir, masalland'dır, düşland'dır, çocukland'dır!...

ABD, yaprakların, çiçeklerin, çocukların, masalların, yüreği azınlığa düşenlerin, beyaz adam'ın suyuna göre akmayan "tersakan suyun" katili değildir!...

Tabiat ve devlet dersinde öldürülmüş çocuklar yalan söylemektedir!..

ABD, yazlık ve kışlık sinemalarda otuz iki kısım tekmilini birden seyrettiğimiz, bilinçlendirildiğimiz kovboy filmidir; iyi kalpli şeriflerin kötü kalpli haydutları, iyi kalpli haydutların kötü kalpli şerifleri "beyaz adamın, beyaz ülkenin hayrı" için hizaya getirdiği bir sinemayanılma'dır. ABD, "Kötülük ve barbarlık imgesi!" Kızılderililere karşı savaşan Beyaz Adam'ın imrenilen kahramanlıklarıdır!..

ABD, Kızılderili soykırımının aktörü değildir!... Shawnee'lerden Tecumseh'in, "Nerede bugün Pequot'lar? Narrangansett'ler, Mohican'lar, Pokanoket'ler, halkımızın bir zamanlar güçlü olan bütün o kabileleri nerede? Tıpkı yaz güneşinin altında eriyip giden karlar gibi, Beyaz Adam'ın açgözlülüğü ve baskısı karşısında hepsi yitip gittiler" sözleri yalandır!.. Apacheler, Navaholar, Siouxlar, Cheyenneler, Arapaholar yalan söylemektedir!.. Cesur Kurt, Küçük Karga, Büyük Kartal, Oturan Boğa, Siyah Tencere, Kara Kazan, İnce Ayı, Küçük Kuzgun, Kara Ayı, Kızıl Bulut, Kör Bıçak. Gaga Burun, Yalnız Kurt, Tepen Kuş, Azgın At, Dinelen Ayı, Atlarından Korkan Delikanlı, Benekli Kuyruk vs. yalan söylemektedir!...

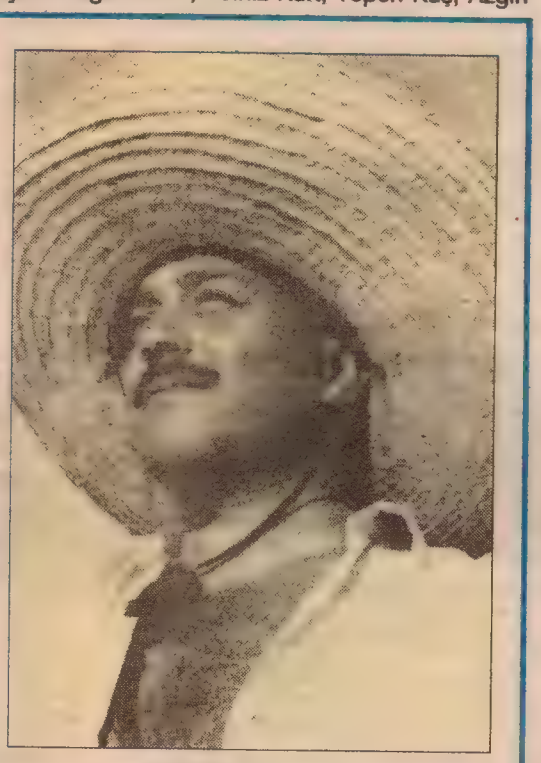

ABD, Tom Cruise'un taşralısı Tom Miks'tir, vuslata eremeyen Suzi'dir, Doktor Salloso'dur, çarpık bacaklı Konyakçı'dır... Yüzmede Olimpiyat şampiyonu John Veismuller'in "Tarzan" rolünde misyonerliği ve Afrika'yı sevdirme fantazisidir, Çita'dır, Ceyn'dir... ABD, Afrika köle ticaretinin başkenti, zenci soykırımının faili değildir!

Afrikalı siyah halklar yalan söylemektedir!... Siyah, beyaza yalan söylemektedir!..

Amerika, Vitnam'da demokrasinin ve özgürlüğün esenliği için, çekik gözlü "yaramaz, barbar bir halka!" karşı yıllaryılı savaşan içimizdeki/ dışımızdaki kahraman Rambo'dur... ABD, Vietnam soykırımının başrolündeki asker kaputlu, muvazzaf kovboy değildir!.. Hiroşima'da, Nagazaki'de binlerce çekikgözlü gülücüğü, birbirine "zarfsız kuşlar gönderen" çocukları öldüren hiç değildir!...

Asyalı halklar, çekikgözlü, küçük boylu yalan söylemektedir!..

İki gözüm önüme aksın ki, ekmek Kur'an çarpsın ki; "omuzu kalabalık reis", "mavi ceketliler", "uzun tacir" en doğruyu söylemektedirler!...

ABD tarihten, coğrafyadan, pencere kenarında ölüler kurutulan simyadan vize almış demektir!...

Yine de bana sorarsanız, Deniz Gezmiş'i John Vayn öldürmüştür!..

SEZAİ SARIOĞLU

HÜKÜMET

Bu hükümet
Pir Sultan'a pasaport vermiyor,
Onu anladık.

Yunu Emre'ye de
Basın kartı vermiyor,
Onu da anladık.

Ama bu hükümet
Ferman çıkarmış
Karacaoğlan'ı
Otobüse bindirtmiyor.

Cemal Süreya

Güzel İnsan Ferruh

Erdem Öztekinyaran

ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! 10bir

Akşamsefası

VEDAT BEY'İN GÖRKEMLİ HAYATI

Vedat Özdemiroğlu

Vedat Bey, çılgın bir modern midir? Hayır. Eski yahut örümcek kafalı mıdır? Hayır. Pekala nedir, gelenekle yenilik arasında organik bir köprü müdür? Evet! Yüzbin kere evet! Yoksa şu dizeler ıhlamur kokulu bir akşamüstü bir incir ağacını seyrederken, ağzından dökülür müydü:

"hayat seninle başladı sanırsın
aldanırsın
ah o ne tatlı bir aldanıştır
yoksa geleneğin
kendini alıştır
yoktur geleceğin"

Radyo Günü

(y e n i m a c e r a)

Vedat Bey'in bir macerası radyo piyesi haline getirilmişti. Bu arkası yarın, müthiş bir ilgi görmüştü. Yayınlandığı saatlerde bütün ülke susup kahramanı dinliyordu. Hemen hemen bütün yabancı elçilikler, Radyoevi'nden bu piyesin kasetini istemişti.

Yetkili bir kişi, gece vakti Vedat Bey'i aradı:

-Siz ne güzel adamsınız. Maceranız infial yarattı. Dinliyor musunuz?

- Vakit buldukça.

- Beğeniyor musunuz?

- İyi bir çalışma. Doğrusu sanatçılar epey emek vermiş. Sadece bir abartma vardı. Ben kötü adamları hep tek elle dövmem, bazen iki elimi de kullanırım.

- O kadarı olur.

- Olmasın.

- Tamam, düzeltiriz. Eee, ben sizden birşey rica edecektim.

- Buyrun.

- Macera çok ilgi gördüğü için devam etmek istiyoruz. İzin verirseniz elbette.

- Bitmiş macera nasıl sürebilir ki?

- Hallederiz. Radyo bünyesinde çalışan sağlam metin yazarları var. Onlar uygun numaralar bulur.

- Hayır. **Tadında bırakınız.**

- Fakat.

- Duymadınız sanırım. Hayır dedim.

- O halde yaşanmış bir başka maceranızı piyes yapalım.

- Olmaz. Tavrınızı beğenmedim. Konu bitmiştir.

- Aman be, çok naz yaptın sen de.

- Ne?

- Neyse o istediğimi yaparım, ben yetkiliyim. Bu macera devam edecek. Edecek ulan! Ah hah haa!

- Vay alçak. Şimdi geliyorum oraya!

Vedat Bey davrandı. Radyoevi'ne gidene kadar, yetkili küstah kaçabilirdi. Ama yine de yola koyuldu. İçinden bir ses ona şöyle diyordu:

- O adamı orada bulacaksın!

Vedat Bey yanıt verdi:

- Bana da öyle geliyor!

Binaya girdiğinde **"İltifat et bana / Âşıkım ben sana"** şarkısı çalıyordu. Vedat Bey bir an duraksadı: Alçağın adını bilmiyordu, sadece yetkili olduğunu söylemişti, o da doğruysa. Vedat Bey, bütün kapıları tek tek açmaya başladı. İlk iki oda boştu. Üçüncü odada sırtı kapıya dönük bir adam telefonda konuşuyordu:

- Beni mütemadiyen deplasmana gönderiyorlar, mütemadiyen gidip gelmekten yoruldum!

Vedat Bey, **"Orhan Ayhan"** diye düşündü ve kapıları açmaya devam etti. Dördüncü oda boştu. Beşinci odanın kapısını açtı. Masa başındaki sarışın güneş:

- Ooo, Vedat Bey. Radyoya gelmeniz ne güzel. Ya piyesinizle ilgili olarak geldiniz ya da görkemli bir beyefendiler darbesinin anonsunu yapacaksınız. Lütfen buyrun.

Vedat Bey, "Sağolun" deyip çıktı. Normal şartlarda sevilecek bir kadındı ama, bir şey daha vardı, **Vedat Bey görevdeyken aşık olmazdı.** (Galiba kör kuyularda merdivensiz kalma sürecine girmişti.)

O an duyduğu sesle donup kaldı. Şarkı bitmişti, yetkili küstahın sesi geliyordu:

- Tüm Türkiye dinlesin, Vedat Bey bir korkaktır. Rezil, serseri, sahtekar bir meczuptur!

Vedat Bey durduğu yerde yaylandı, zıpladı ve balıklama olarak stüdyoya daldı. **Az sonra radyo başındaki insanlar, gerçek bir kahramanın, gerçek bir alçağa attığı tokatları canlı olarak dinledi.** Talihsiz alçak baygın düştüğünde Vedat Bey mikrofona uzandı:

- Ben Vedat. Hayat normale döndü. Bunun tadını **Münir Nurettin Bey**'den bir şarkı dinleyerek çıkartalım. İyi geceler!

YURDUM DİLİ KELİME ANTOLOJİSİ

Murat Yüceşan

Daha 7 yaşındaydım... Ama taa o zaman bile bugün olduğu gibi, birtakım zavallı insanoğlunun düşünmeye tenezzül bile etmediği ama içinde binlerce neden, niçin ve nasıl barındıran felsefi konuyla beynime tecavüz etmeye başlamıştım bile... Mesela mendile sümkürünce niçün içini açıp bakma ihtiyacı duyarız.. Mesela niçün mastürbasyon yaptıktan sonra kısa süreli bir pişmanlık anı geçiririz.. Mesela niçün kendi osturukumuz bize iyi, başkalarına kötü gelir.. Mesela, mesela, mesela... Benimle birlikte bunları düşünüp çözüm arayan birkaç gönüllü olsaydı süpergüç olmamız içten bile değildi... Ama yok tencere taksidi, yok televole, yok Hakan Şükür uğraşıp duruyosunuz.. Ne diyim ki ben size.. Neyse sinir sahibi olmadan başlıyalım bari...

Murat ve Cebo: Lorel - Hardy

KULFİSTİK: Sevişmek... Çocuk veya zevk amaçlı, bol iniltili, sonu sigaralı zevk kasırgası... Yörelerin yöresi İç Anadolu'da durum böyle... İçerlere doğru gidilse bile durum değişmez.. Bu hep böyledir... İyi bişeydir...

CİCİK: Meme, göğüs, ikizler... Yeri gelmişken meme kelimesinin tarihsel gelişimine bi bakalım... Kelimenin özü, ters çevirilmiş halidir... Emem... "Em"mek eylemi yaani.. Durum yeterince açık zaten di mi!.. (Bu arada "ikizlere takke" de ne fena bişeymiş kardeşim ya!)

BİCİK: Cicik'in Antalya ve Göller yöresi versiyonu...

CÜCÜK: Kuş veya kuş yavrusu (eniği)... Ama hiç bi erkek veya kadın, hiç bi erkeğe "cücüğün ötüyo mu laan" demez, diyemez, demesin... Salt yavru anlamına da gelebiliyor...

GAKGİLİGUNCİK: Kuruyemiş, eğlencelik çerez... Allah canımı alsın ki var böyle bi olay... İnanmayanlar gelsin dergiye ispat edicem... (Ama pek yöresel değil, mezrasal)

YAMCIK: Eğri, büğrü... (Zaten anlamını belli ediyo lavuk kelime..)

SÜRGÜÇ: Bulaşık bezi... Balerina Cif'in İç Anadolu versiyonu... Genelde artık, kullanılmayan atlet, don, fanila gibi yan ürünlerden imal edilir..

PEŞGUN: Yemek masası...

KARTOL: Patates... İç Anadolu....

İLİSTİR: Süzgeç...

LEYLİFER: Nilüfer (Eee ne ki şimdi bu!?)

Bitti abi... Bu kadar... Haftaya değişik pozisyonlarda devam edicez...

EYVALLAH HADİ!..

E-MAİL adresim: lemanyak@planet.com.tr

Muhsin Kızılkaya

KÜRDİLİHİCAZKÂR

Entelektüel Zabıtalık...

Politika yapmak ciddi iştir. Politika yapmak sanat kadar zahmetli bir iştir. Politika yetenek ister. Politika ufuk ister, öngörü ister. Teorik donanım ister.

Ucuz ve keskin politika küpü, sahibine zarar verir...

Bizi ucuz politikacılardan ayıran farklılığımızdır. Biz onlar gibi değiliz. Çünkü dertlerimiz ortak değildir.

Dünyayı yorumlamak için değil, dünyayı değiştirmek için çıkıyoruz politik arenaya... Dünyayı değiştirmek kolay değildir. Farklı olmak zorundayız. Donanımımızla, ileri görüşlülüğümüzle, ülkenin ve olayların sosyolojisini iyi kavramamızla farklı olmak zorundayız.

Biz sınıfsal çıkarlarımız için biraraya gelmedik. Çünkü bizim gibi insanların sınıfı yoktur. Biz, bağımsız kişiliğimizle bir sınıfın yanında yer alabiliriz ancak. Sınıf mücadelesi veren teşkilatlar gibi örgütlenmediğimiz için de, bir siyasal partinin üyelerinden beklediklerini birbirimizden bekleyemeyiz. Bu tespiti iyi yapmadığımız taktirde de, sapla samanı karıştırmış, yerini kaybetmiş, kıblesini şaşırmış, yönsüz, ufuksuz, öngörüsüz, önüne gelene saldıran, agresif, bizden olmayan herkese düşman olan birer insan olur çıkarız. Düştüğümüz yerde de debelenir dururuz. Elimizde cop, belediye zabıtalarının işportacı kovalaması gibi, bizim gibi davranmayanları kovalar dururuz. Ve birileri de bize kıçıyla güler.

Günlerdir bir tartışmadır gidiyor. Zaman zaman tartışmayı ÖKÜZ alevlendirdi, en son LEMAN'da okuduğum Nihat Genç'in yazısı bu alevi körükledi, ÖKÜZ'ün 29'ncu sayısının kapağı da her şeyin üstüne tuz biber ekti.

Neymiş efendim Aydın Doğan, solcu RADİKAL gazetesinden sonra, şimdi de FERMAN adında sağcı bir gazete çıkarma hazırlığı içindeymiş.

Haber doğruysa eğer, haberdir. Hem de iyi bir haber. Haberi vermek iyi, ancak haberi yorumlamak farklı..

Aydın Doğan sağcı gazete çıkartıyormuş. Çıkartır, ondan ne bekliyorsunuz ki.. Aydın Doğan zaten sağcı bir adam. Hem parası var, pulu var, bize ne? Aydın Doğan'dan solcu gazete çıkardığı için, sağcı gazete çıkarmayı beklemiyor muyuz yoksa? Yoksa bu yorumu yaparken, adamın gerçek yüzünü mü teşhir ediyoruz? Yoksa takiye yaptığını mı ima ediyoruz?

Ancak ÖKÜZ'ün kapağındaki haber-yorumdan çıkardığım ana fikre göre, amaç "üzüm yemek değil, bağcıyı dövmek"tir. Burada "bağcı" da Aydın Doğan değil, RADİKAL gazetesine yazı yazan solcu-aydınlardır. Yani her gün selamlaştığımız, aynı bildirilere imza atıp, birlikte aynı eylemlere katıldığımız arkadaşlarımız... Nitekim bunlar kastedildiği için de, yorumun sonunda "Yaşasın bağımsız aydınlar" gibi, zamanında dağıttığımız bildirilerin sonuna koyduğumuz sloganlardan birini koyarak geleneksel tavrımızı sürdürmüşüz.

Bırakın RADİKAL'de yazı yazan arkadaşlarımız yazı yazmaya devam etsinler. Sonra onlar orada yazılarında her gün bu düzenin nimetlerinden söz ediyorlar da, biz mi yanlış anlıyoruz? Yoksa onlar yazılarında, her gün kontr gerillaya, mafyaya methiyeler düzüyorlar, Kürt sorununun çözümünü zinhar istemiyorlar, savaşı körüklüyorlar, bizim gibi "solculara, devrimcilere" küfrediyorlar da, biz mi anlamıyoruz? Sonra sözünü ettiğiniz insanların içinde yer alan Ümit Kıvanç, Tuğrul Eryılmaz, Yıldırım Türker, Ramiza Erer gibi insanlar, daha düne kadar ÖKÜZ'de yazmıyorlar mıydı? Onları yeni mi tanıdık? Yoksa onlar ÖKÜZ'e sızan birer Aydın Doğan ajanı mıydılar? Yoksa, yoksa kandırıldık mı a dostlar? ÖKÜZ'e yazmaya devam ediyor olsalardı, "bağımsız aydın" vasıflarını koruyacaklar mıydı? RADİKAL'e gittikleri için mi, şimdi Aydın Doğan'ın uşağı oldular? RADİKAL'e yazı yazdıkları için mi, biz onlardan daha "devrimci" daha "solcu"yuz? Sorular çoğaltılabilir. Bu listeye Murat Belge'yi de eklersek, bu insanların "sol düşünce hayatına" olan katkılarını, nerede durduklarını bin yıldır çok iyi biliyor olmamız gerekir... Kasaba politikacısı mantığıyla, yaptığımız ucuz popülizm bizi bir yere götürmez. Biraz insaf!..

Aydın Doğan'ın gazetesinde yazıyorlarmış... Yazarlar, istedikleri yerde yazarlar; biz entellektüel zabıta değiliz.

Size bir şey söyleyeyim mi? LEMAN'ın ve dolayısıyla ÖKÜZ'ün anne ve babası LİMON'dur. LİMON dergisi Güneş gazetesi tarafından yayınlanıyordu ve patronu Mehmet Ali Yılmaz'dı. Sonra Asil Nadir Güneş'i satın aldı, ancak Mehmet Ali Yılmaz LİMON'U "Çok sevdiği için(!)" satmadı. O tarihlerde LİMON'da çalışan ve şimdi LEMAN ve ÖKÜZ'de yazı yazıp karikatür çizen arkadaşlarımız uzun yıllar Mehmet Ali Yılmaz'dan maaş aldılar.

Hani diyorum ki, Mehmet Ali Yılmaz politikaya girmeseydi, gazeteyi satmasaydı, LİMON'u çıkaran arkadaşlarımız düzenli olarak maaşlarını alabilseydi, yani her şey yolunda gitseydi, bu mantığa göre durumu nasıl açıklayacaktık şimdi?

Yoksa, 1980'li yılların sonunda "ana muhalefet dergisi" sloganıyla çıkan ve düzenin tozunu attıran Limon'da yazı yazan, karikatür çizen arkadaşlarımızın tümü "bağımlı" aydınlar mıydı? Yoksa hepsi Mehmet Ali Yılmaz'a ruhlarını mı satmışlardı? Yoksa Mehmet Ali Yılmaz, Aydın Doğan'dan daha "solcu" bir patron muydu?

El insaf yani...

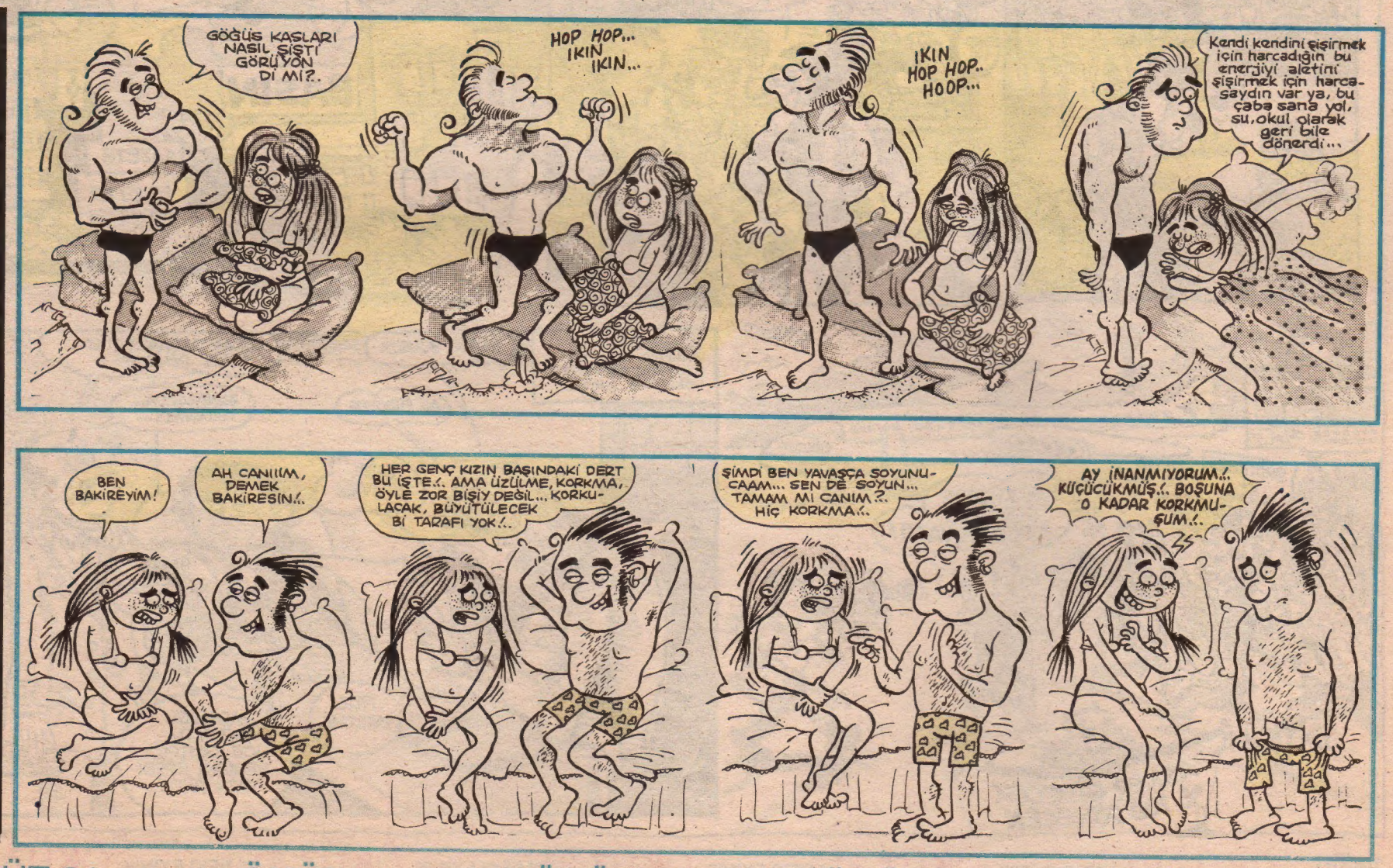

ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ

Akşamsefası

BEYOĞLU'NDA GARİBANIN OTOPSİSİ YAPILMAZ

Oktay Güzeloğlu

SAHTE ASKER SUAVİ

"250 bin lira borç versene" dedi. Yüzüne baktım, ölüm rengi yüzünün bozkırını kaplamıştı. Çıkarıp verdim, verirken de; "Abi hasta mısın" diye sordum. "Boşver, önemli değil" dedi yürüdü. Arkasından baktım, pantolonunun kıçı bombeli duruyordu. Bir de kırmızılık dikkatimi çekmişti. Bir yerlere oturmuştur diye düşündüm.

Borcunu getirdiğinde halsizdi. Yüzü yine ölüm rengindeydi, bu ölümcül surat birden, benim de içime ölüm korkusu düşürdü. Çay içerken zorlukla konuşuyordu.

Ben de gözlerimi suratındaki ölümden kaçırarak konuşuyordum. Tekrar sordum. "Hasta mısın abi?"

"Sorma evlat, sorma" dedi, soluklandı ve "3 senedir kıçımdan kan geliyor" dedi. "Anlamadım" dedim. "Anlamayacak bir şey yok, 3 senedir kıçımda gazete kağıtlarıyla dolaşıyorum."

Konuşurken zorlanıyor, arada bir derin derin nefesleniyordu. "Doktorlar kanlı ishal diyorlar, tedavi olmam gerekmiş, hastahaneye yatman gerek diyorlar. Ben istemiyorum. Bakalım ne zaman duracak, yahutta beni nereye götürecek" dedi.

Nefeslendi, "Yaş 68 çok iyi yaşadım, çok da kötü günler gördüm" dedi.

"Suavi Abi, insanız, herşey yaşarız önemli değil, fakat şu an önemli olan senin durumun. Hastahaneye yatsana abi."

"Dedim ya evlat, kendimi deniyorum. Bakalım beni nereye götürecek? Hem ben kumarbazım. Bak babam eski hakimlerdendi. Dürüst olması, ölümünden sonra bizi fakir bıraktı. Tahsilimi yarıda bıraktım. Taksi şoförlüğü yaptım. Şoförlük yaparken de hep zengin kadınlarla arkadaşlık yaptım. Eee yakışıklı, aslan gibi gençtim." O ara cebinden cüzdanını çıkarıp gençlik resimlerini gösterdi. Kendi kendine iç çekti. Resimlerini cebine koyarken; "O zengin kadınlar beni kumar kulüblerine taşıdılar. Bezik, piget, prafa gibi salon oyunlarını severim ve Türk Sanat Müziği severim, bir de zengin kadınları" dedi. Suavi Abi, geçmişine dönmüş anlatıyordu. Anlatırken de yaşıyor gibiydi. Nefesi bile rahatlamıştı "ve zengin bir arkadaşım vardı. Bir gece bana eskiden tanıyıp sevdiğim bir kadınla geldi. Ben kadını görünce içim cızladı, belli etmedim. Yedik içtik, sonra arkadaşım olacak o it, hadi sen biraz çık dolaş biz de işimize bakalım demez mi? Sinirlendim, kalktım dikildim" diyerek eskiyi yaşarmış gibi ayağa kalktı.

"Ulan pezevenklik ne demektir diye sordum sesini çıkaramadı, bir tokat patlattım. Uzandı" diyerek, vurur gibi yaptı, yaptı ama dengesini kaybetti. Kendi rüzgarından sarsıldı. Oturdu, yorulduğunu anlamıştım. O da "Kusura bakma evlat, aklıma geldi de sinirlendim. Off neyse hal kammamış bizde" dedi. Derin derin nefes alarak devam etti.

"Sevdiğim karıyı alıp attım arabaya doğru uzaklara, taa Eskişehir'e, paralar suyunu çekmeye başlayınca, aldı beni bir düşünce, önce aklıma arabayı emanet bırakmak geldi. Ama nasıl bırakacağım. Araba benim üzerime değil ki, şüphelenirlerdi. Otururken hem bunları düşünüyor, hem geleni geçeni seyrederken, gelip geçen subayları görünce aklıma seyton girdi. Doğru gidip kendi elbiselerimi sattım. Teğmen üniformaları aldım. Arabayı öyle emanete bıraktım. Bir şey de sormadılar. Sonra İstanbul'a gelirken, yolda fiyyostos oldum. Olsun subay gibi gezmek hoşuma gitmişti. Fors bin beşyüz, bir şey sormuyorlardı. Sonraları zengin kadın tavlamak için hep subay oldum.Gençken teğmen, orta yaşlarda yüzbaşı, yaşlandıkça Albay oldum. Hepsinde de fiyastos oldum,hep birileri, birileri dediğimde arkadaşlarım hep ihbar etti. Ben de yakalanınca mahkemelerde hep harbi konuştum. Onun için küçük cezalarla atlattım. Harbi konuşmasan adamın belinden su alırlar, askeriye bu. Neyse daha neler yaşadım neler, sonra konuşuruz" dedi, sanki iyileşmişti, eskileri anlatınca gevrek gevrek gülüyordu. Haydi eyvallah dedi. Kalktı gitti. Kalktığı sandalyeye gözüm vurduğunda küçük bir kırmızı leke vardı. Kafamı üzüntülü salladım.

Aradan bir saat geçti geçmedi, geldi; "Sen o 250 bin lirayı geri ver, bezikte kaybettim" dedi. Verdim, baktım, ölüm rengi yine vurmuştu yüzüne. Sonra görmedim.

Sürekli birlikte bezik oynadıkları birine rastladığımda sordum. "10 gün oldu öldü" dedi. "Hastaneye gittik, artık yaşamak istemiyorum diyordu. Yaşam çabası yoktu. Umut beklemiyordu. Bana da hadi allahısmarladık dedi. O kadar. İyi adamdı, borç alırdı, istersen vermezdi. İstemesen verirdi. Alacağını istedin mi kızardı."

"Sana da borcu var mıydı" diye sordu.

"Hayır yoktu" dedim.

Gitti, giderken de, hem iyiliğini, hem de hatalarını sıraladı.

Yanlız kaldığımda, onun teğmen, Yzb., Alb., kıyafetli silüetlerinin hayali gözlerime vurdu. Ve; "BENİ NEREYE GÖTÜRECEK BAKALIM" sözlerini düşündüm.

Demek ki gitmiş, göreceği yere. Hem de yaşarmıyla bezik oynayarak...

Leb-i Derya Sayın

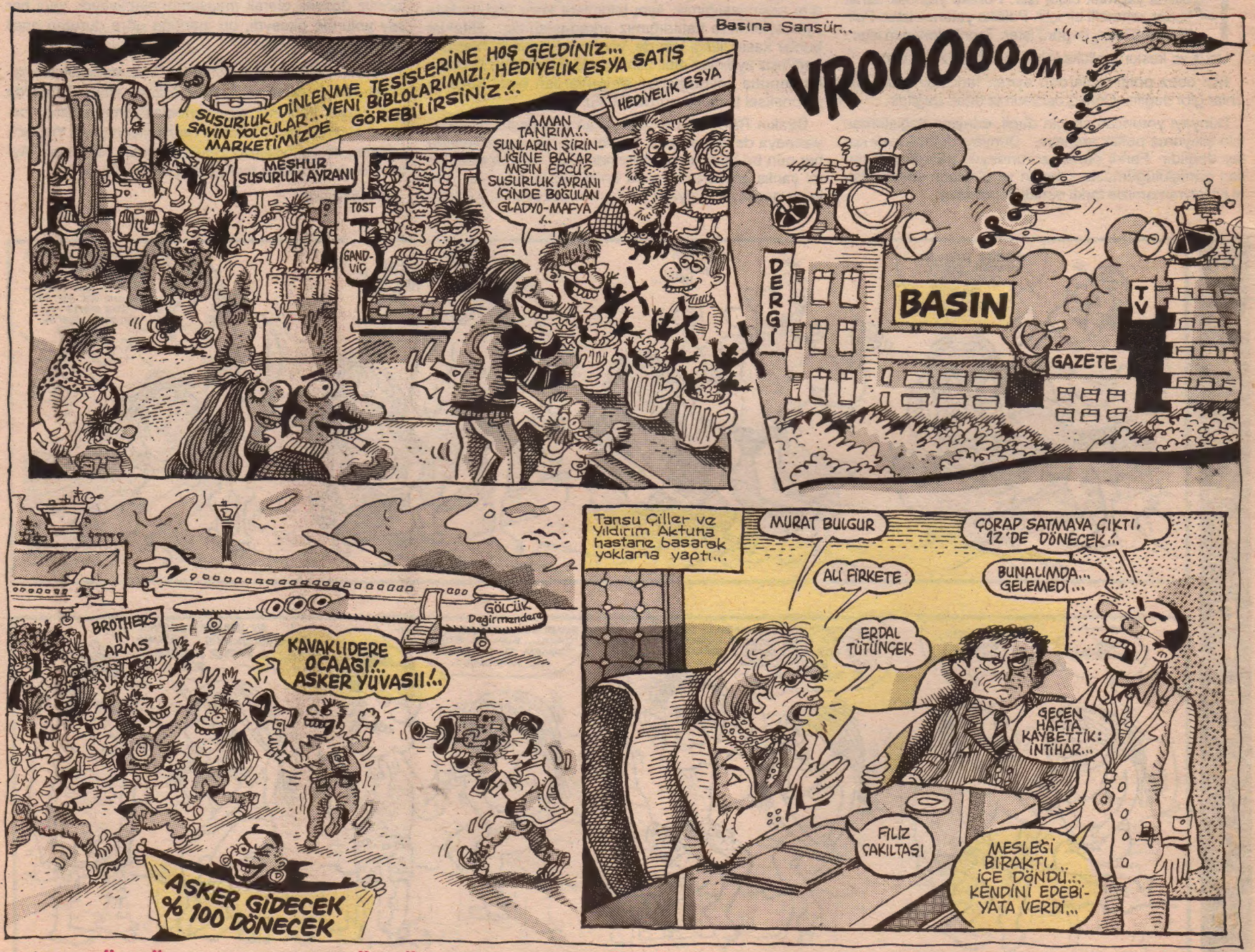

ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ

Akşamsefası

rahatlama ara yazısı

"biz hepimize"

gündüzleri akşamlara kadar uyuruz, geceleri sabahlara kadar çalışırız.. kamuya açık düşlerimizi kamuya açık haftalık dergilere yazı olarak açarız, meraklısına açık düşlerimizi de meraklısına açık kipatlara yazı olarak saklarız.. biz aslında çok isteriz, meraklısına açık düşlerimizi, kamuya açık haftalık dergilere de yazalım ve fakat kimse anlamazsa -ya evde yoksan- yalnızlığına düşeriz.. bu yüzden istemeden iki ruhlu oluruz: ucundan kıyısından gösterdiğimiz, gösterip gösterip vermediğimiz bir kendimiz, diğeri de: kendimizi gelecek gevşek zamanlara ve meraklısına sakladığımız zor ve özel bir kendimiz.. (bana sorarsanız ben biri'ni değil, diğeri'ni severim.. bakın zaten ben sevdiğim diğeri olan kendim olarak düşlerimi açmaktayım size. beğenirseniz, oh ne âlâ muallâ, beğenmezseniz naapalım, sağlık olsun)

gündüzleri akşamlara kadar memleketin hâline üzülür, verem oluruz, geceleri sabahlara kadar çalışır dururuz.. bazen sıkılırız bu çalışır dururuz vaziyetinden.. öbür odaya gider televizyonu açarız.. gece ne cinayet olur, ne trafik kazası, ne zam, ne katliam, ne de başka fena şeyler televizyonda.. eski püskü filmler oynar, tekrar eğlence programları, klipler.. benim favorim sanem ile ay vakti'dir, radyo d'de yayınlanan bu program televizyondan da verilir, yazılar geçer arkadan frekans mrekans şeyleri felan, ben yazıları görmemek için ya gözlerimi kaparım ya tavana bakarım, güzel şiirler okur bu sanem, güzel şarkılar seçer, sanırım bizim evden ben yayın yapıyorum sanırım.. bazen bizim de evde çokca dinlediğimiz ve artık dinlenmeye aldığımız bir şarkı çıkarsa öbür kanallara geçeriz.. üç favori kanalımız vardır: interstar, number one ve atv (trt 1 joker).. interstar'da her gece yayına giren, girmeyince üzüldüğümüz zirve defteri diye zirva bir program vardır, bir grup çevrecinin çevreyle yakınlaşmalarını konu alan biraz acemi bir piyes pardon program bu, belki de 1750 defa seyrettiğimiz için bu böyle.. öbür favori kanalımız atv'dir, sabahın taa şeyinde kadınlar matinesi programı'nı yayınlarlar, oynayarak sunuculuk yapan bir bayanı izleriz, sonra dansöz çıkar, sonra öbür şarkıcılar, türkücüler, arabeskçiler.. ama biz en çok kadınlara, oraya dolmasıyla, böreğiyle seyirci rolüne gelmiş kadınlara, kızlara, bayanlara bakarız.. onlar hakkında kafamızda hikayeler uydururuz.. bazen yerlerinde, bazen sahneye çıkıp oynarlar.. oraya herhalde en güzel esvaplarını giymiş gelmişlerdir.. belki kuaföre gitmişlerdir, belki kocalarından izin almamışlardır, belki toplu da olsa ilk defa televizyona çıkıyorlardır.. görüntü bazen bozulur bu kanalda, biz de favorimiz olan number one televizyonuna geçeriz, mtv clipleri oynar şimdi, en çok da zenci rapçiler.. nasıl şaşırırız onlara.. biz onlara sera veyahut da turfanda zenciler deriz.. kızları da oğlanları da çukulata gibidir.. göbek deliklerini açıkta bırakan, göğüslerini ve popolarını gösteren esvaplar giyerler.. hareketleri bir nevi sevişme gel-git'lerine benzer.. aşırı seksidirler.. şarkıların sözlerini anlamayız ama bu zenciler nasıl etyopya'da açlıktan ölen zenciler gibi değiller diye düşünür, tekrar radyo d'ye sanem'le ay vakti'ne döneriz.. aaa, o da ne.. sanem tam da bu sırada bizim bir şiirimizi okumaz mı.. nasıl seviniriz.. nobel almış gibi oluruz.. (nobel almak istemeyiz aslında, salonda yer yok, nereye koyacağız) lafın gelişi işte, birden gündüzleri akşamlara kadar uyumamızın ve geceleri sabahlara kadar çalışmamızın semeresini daha yaşarken bir nebze görmüş olmaktan seviniriz, başımız göğe erer

sonra o gazla tekrar masamızın başına gelir otururuz.. sürekli oturmaktan, hareketsizlikten şişko patates, yarım kilo domates olmuşuzdur.. sırf hareket etmiş olmak için mutfağa gideriz, kendimize bir çay ya da kahve koyarız.. ateş suyumuzu alır yine masamıza döneriz.. birden ince bir hüzün kaplar dört-beş yanımızı.. "öküz dergisi çok vaktimizi alıyor, biz film çevirmek, kitap yazmak, yurtdışına çıkmak istiyoruz" diye düşünürüz.. birden cezmi'leşiriz "öküz dergisinde kendimi çok yalnız hissediyorum" deriz ayrıca "sigaranın çok büyük zararını görüyorum" diye mırıldanarak yedinci paketimizin son sigarasını da söndürürüz

sonra, bu memleketli olmak ve sanatçı olmayı göze almak zaruretinin yan etkileri başgösterir.. woody allen'dan daha zeki, daha duyarlı olsak bile neden onun kadar ünlü ve tanınmış olamayacağımız gelir aklımıza.. biz konumumuz gereği manhattan'ı brooklyn'i ezbere biliriz televizyondan, sinemadan, şurdan burdan, ama onlara biz tarlabaşı'nı nasıl anlatırız ki.. onlar on sıfır galip çıkıyorlar maça.. o zaman sinema fikri imdadımıza yetişir.. türkçe, mesela diyelim "derede çimmek" fiilini tüm sıcaklığıyla yazarak anlatamazsınız belki ve fakat görüntü evrenseldir, "derede çimmek" fiilini gösterebilirsiniz.. hem de emir kusturica gibi kalplerinin ortasına çır çır eder gibi.. yanlış anlaşılmasın bu, woody allen'la sidik yarıştırma hali değildir.. bu çok iyi top oynadığınız halde, bir türlü siirt köy hizmetlerispor'dan fenerbahçe'ye gelememe ruh hali eziyetidir.. yani, senden çok senin dışındakiler büyütürler her şeyi.. bir nevi dünya çapındasındır ve fakat dünyanın çapının bundan haberi yoktur, yani.. hem woody allen da, bergman'a ya da fellini'ye imreniyordur, kim bilir sonra, bu yaptıklarımızı cem yılmaz gibi çıkıp sahnede anlatsak millet gülmekten altına işer mi acaba, aklımıza gelir.. sonra zümra aycan ve coşkun demir gibi şarkıcılar, yıllardır şarkı söyledikleri halde ama niye bir türlü öbürleri gibi olamazlar, sonra, birinnç olmak çok önemli mi, hem bizler yerli filmlerde de en çok arka plandaki küçük rollerdeki oyuncuları sevmedik mi.. (bizi ancak sinema iyi edecek) sonra başımız ağrımaya başlar, onca çay, onca sigara, onca kâğıt, onca cümle, onca onca.. uyumak lazımdır.. uyumak unutmaktır bir bakıma.. ama olmaz ki, rüyada da sürer gider bu telaş.. sonra.. sonra, replikler çıkar saklandıkları yerden.. ve perdeee

on üç artı bir

BAKKIN BENN ONNARRI BUNNARRI ŞUNNARRI
BÖÖLE YANNYANNA GETTİRRİ GETTİRRİYORRUM
SONNRRA ŞUNNARRI ŞUNNARRI DA KARRŞISINALARRINA
ÖÖLEMESSİNNE ŞÖÖLEMESSİNE FELLAN KOYYUYORRUM
SONNRRA EŞŞEK KUŞŞUN GİBBİM BEZZBOL TOPPUN GİBBİM
AMMA SİZ KÖTTÜ NİYYETLİSSİNNİZ ADDİSSİNNİZ
BAKKIN BENN ŞUNNARRI BUNNARRI ONNARRI DEĞİL
KARŞISISINALARINA ÖÖLEMESSİNNE BÖÖLEMESİNNE
AMMA SİZZ BENNİ HİÇÇ DİNNLEMMİYYORSUNNUZ
BAKKIN BENN ONNARRI BUNNARRI ŞUNNARRI
HANNGİ OMMZUMMDA İYYİLLİK MELLEĞĞİ VARR
HANNGİ OMMZUMMDA KÖTTÜLLÜK MELLEĞĞİ VARR
EŞŞEK KUŞŞUN GİBBİM BEZZBOL TOPPUN GİBBİM
BAKKIN BENN ZİKKTİRR YAA ANNAMMIYORRSUNNUZ

on üç artı bir

test KÜLTÜR SANAT

1- Sabah Gazetesi'nin Logosunun Yanındaki Sloganı Nedir?.
a-) Türkiye'nin En Çok Satan Gazetesi
b-) Türkiye'nin En Çok Okunan Gazetesi
c-) Türkiye'nin En En En En En En En Eni
d-) Sabahspor Başkan Medya Şampiyon

2- Demokrasi Gazetesi'nin Sloganı Nedir?
a-) Birimiz Hepimiz, Amaan Neyse..
b-) Özgür Ve Barışçıl Bir Dünyaya Doğru
c-) Özgürlük ve Maceranın Tadı..
d-) Arı Gibi Uçarız Kelebek Gibi Sokarız..

3- Milliyet Gazetesi'nin Sloganı Nedir?.
a-) Basında Öğün **b-)** Basında Çalış
c-) Basında Güven **d-)** Basında Prima

4- Yeniyüzyıl Gazetesi'nin Sloganı Nedir?
a-) Türkiye'nin En Atak Gazetesi
b-) Türkiye'nin En Kaliteli Gazetesi
c-) Türkiye'nin En Çevik Gazetesi
d-) Türkiye'nin En Yeni Gazetesi

5- Hürriyet Gazetesi'nin Logosunun Başında Hangi Slogan Var?
a-) Türkiye Çeçen-İnguşlarındır
b-) Eee Ben Çok Sevdi Törkiş Kebap
c-) Benim Babam Senin Babanı Döver
d-) Türkiye Türklerindir

6- Pekii, **Aktüel Dergisi**'nin Logosunun Altında Ne Yazıyor?.
a-) Ay Akşamdan Işıktır Yaylalar Yaylalar
b-) İnternet'te İlk Yayın Organı
c-) Yörüngeden çıktık Lazerleri çalıştırın
d-) Mister Spak'ın Beğendiği Tek Dergi

7- Leman Dergisi'nin Sloganı Nedir?.
a-) Kronik Hastalığınız
b-) Bulaşıcı Hastalığınız
c-) Tek Çözüm Ötenazi
d-) Güldürter Düşündürter

8- Öküz Dergisi'nin Şeyi Nedir?.
a-) Haftalık Paldır-Küldür Dergisi
b-) Haftalık Kültür-Fizik Dergisi
c-) Haftalık Kümtür-Büzzük Dergisi
d-) Tren Tren öpsün Seni Zeki Müren

Doğru Cevaplar: 1-a, 2-b, 3-c, 4-b, 5-d, 6- b, 7-a, 8-b

SAYI: 30
28 KASIM 1996
PERŞEMBE

SAHİBİ:
ŞİMERA YAYINCILIK LTD. ŞTİ.
adına Mehmet ÇAĞÇAĞ

Yayın Yönetmeni:
Metin ÜSTÜNDAĞ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Kutlu ESENDEMİR

Öküz'e saman ve su verenler:
Altay MARTI, Aslan ÖZDEMİR, Atilla ATALAY, Ali EROĞLU Ayça ŞEN, Bahadır BARUTER, Bahadır BOYSAL, Can DÜNDAR Can KOZANOĞLU, Can YÜCEL, Can BARSLAN, Cezmi ERSÖZ, Cüneyt ÖZDEMİR, Deniz KUTLUKAN Derya SAYIN, Eflatun NURİ, Ender ÖZKAHRAMAN, Ercan SÜT, Engin TURGUT, Eşber YAĞMURDERELİ, Ferhan ŞENSOY, Fikret BEKLER, Gani MÜJDE, Güneri İÇOĞLU, Hacer YILDIRIM, Halil TURHANLI, Halit ÇAPIN, Haydar ERGÜLEN, Kemal GÖKHAN, Kutlu ESENDEMİR, Mihri BELLİ, Mehmet ÇAĞÇAĞ, Mesut CEYLAN, Memed Erdener, Mesut KARA, Metin ÜSTÜNDAĞ, Muhsin KIZILKAYA, Musa KART, Nihat GENÇ, Orhan PAMUK, Oktay GÜZELOĞLU, Ömer LAÇİNER, Semra CAN, Sezai SARIOĞLU, Sunay AKIN, Soner GÜNDAY, Tan CEMAL, Tuncay AKGÜN, Tuncel KURTİZ, Tuncer ERDEM, Vedat ÖZDEMİROĞLU, Yılmaz ERDOĞAN,
Sayfa Sekreteri
Aydın ŞAHİN,
Bayram USLU
Fikret ÖZDEMİR
Bilgisayar Tasarım:
Murat YÜCEŞAN
Cebrail OKÇU
Vesile ÖZDEM
Yasemin KALE
Montaj:
Kadri Çavuşoğlu
Satış:
Cüneyt AYDIN
İşletme:
Orhan AÇAR
Halkla İlişkiler:
Suzan ÇARK
Muhasebe:
Yaşar AKŞAHİN
Bina Görevlisi:
Yasin ADIYEKE
Tel: 251 42 44 - 251 57 54,
Fax: 251 52 67,
Baskı: Basmat
Dağıtım: Bir-Yay,
Adres: İstiklal Cad. İmam Adnan Sok. No:20 80800 Beyoğlu/ İSTANBUL

ABONELİK KOŞULLARI

AMERİKA - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 100 $ -
6 aylık Abone bedeli 50 $
UZAKDOĞU - (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli - 125 $
6 Aylık Abone bedeli 65 $
AVRUPA (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli 100 DM
6 aylık Abone bedeli - 50 DM
AVRUPA (UÇAK)
1 yıllık Abone bedeli 110 DM
6 aylık Abone bedeli 55 DM
YURT İÇİ (POSTA)
1 yıllık Abone bedeli
3.500.000 TL
6 aylık Abone bedeli
1.750.000 TL

BANKA HESAP NUMARALARI:
Mark hesabı: 3002462 - 0
Dolar hesabı: 3002461 - 2
TL hesabı: 1100384 -7

(Hesap numaralarının hepsi Yapı Kredi Bankası, Parmakkapı Şubesine aittir)

ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ BEKLEYİN!!! ÖKÜZ 31'İ

Akşamsefası

Yazar Yaşar Kemal bir süre İsveç'te yaşayacak.

Ve Kemal terketti

20 aylık hapis cezası, "bir daha suç işlememesi" kaydıyla ertelenen Ünlü Yazar, can güvenliği [illegible]

Hakkında "bölücülük" yaptığı için davalar açılan ünlü yazar Yaşar Kemal Türkiye'yi terketti. Kemal'in Türkiye'de can güvenliği kalmadığı için İsveç hükümetine başvurdu ve bu ülkede bir süre yaşamak istediği bildirildi.
Yazdığı "Türkiye'nin üzerindeki kara gökyüzü" [illegible]

YER DEMİR, GÖK BAKIR ORTADA CUNTA VAR YANDAN GEÇ

Akşamsefası